

au

arkkitehtiutiset

PARVEKELASITUSTEN AMMATTILAINEN.

Tutustu referensseihimme osoitteessa skaala.com.

Yhteinen hyvä

Ammattikunnat perustivat keskiajalla kiltoja ammattitaidon ylläpitoa, keskinäistä apua ja seurustelua varten. Suomen ensimmäisen ammattikunnan perustivat tiettävästi turkulaiset kultasepät 1500-luvulla. Käsityöläiskiltojen pohjalta kasvoi ammattikuntien edunvalvontajärjestelmä. Ammatinharjoittamisoikeuden myöntävän yhdistyksen jäseneksi pääsi 3–5 oppipoikavuoden ja hyväksytyn kisällinäytteen jälkeen. Ammattitaitonsa hyväksyttävästi osoittanut sai kisällin sekä vuosia myöhemmin mahdollisesti mestarin arvon. Elinkeinovapautta rajoittavaksi koettu järjestelmä lakkautettiin Suomessa vuonna 1868.

Arkkitehdin ammatin harjoittamiseksi tulee useimmissa maissa edelleenkin kuulua ammatilliseen järjestöön. Nämä ovat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joiden lakisääteisenä tehtävänä on säännellä ja valvoa arkkitehdin ammattia. Meillä tilanne on toinen.

Koska Suomessa ammatti ei ole säännelty, toimijoiden ei tarvitse kuulua ammattijärjestöön eikä rekisteriin saadakseen harjoittaa ammattia itsenäisesti. Suomalaisten arkkitehtien vuonna 1892 perustettuun yhteisöön kuulutaankin työtehtävistä riippumatta ammattikunnan yhteisen hyvän edistämiseksi. Edunvalvontajärjestelmä palvelee ammattikuntaa, ovatpa kyseessä maksavat jäsenet tai ”vapaamatkustajat”.

Hetkittäin tiedustellaan, mitä SAFA tekee ja onko ammatilliseen järjestöön syytä kuulua. Kyllä on, vaikka SAFAn toiminta ei näyttäisikään välittömästi satavan omaan laariin.

Merkittävä osa SAFAssa tehdystä työstä on lainsäädäntöhankkeisiin vaikuttamista. Pysyvästi tehtävällä listalla ovat muun muassa lausuntopyynnöt tai hankkeet, jotka koskevat koulutusta, tutkimuksen jälkeistä täydennys- tai jatkokoulutusta, pätevyyskysymyksiä, rekisteröinnin edistämistä, tehtäväluetteloa, arkkitehtuurikilpailujen kehittämistä, hankintalakia, ammattipätevyyttä ja suunnittelupalvelujen vientiä.

SAFAn keräämillä varoilla edistetään alueellista arkkitehtuuritoimintaa kymmenin vuosittaisin tapahtumin ympäri Suomea. Huomionosoituksia ja palkintoja jaetaan arkkitehtuurin tunnettuuden ja kysynnän lisäämiseksi. Lukuisia jäseniä nimetään erilaisiin luottamustehtäviin ympäri Suomea.

SAFA on solminut yhteistyösopimuksen Tekniikan Akateemisten (TEK) kanssa palkansaaja-asemassa olevien jäsentensä työmarkkinaedunvalvonnan hoitamiseksi. TEKillä on merkittävä rooli edunvalvonnassa, mutta arkkitehtikunnan toimintaedellytysten laaja-alaista vaikuttamistyötä TEK ei tee. Sitä tekee vain SAFA. Mikä taho siis suorittaisi kaikki nykyiset SAFAn tehtävät, jos jäsenet eivät enää tunnista ammatillisen järjestönsä yhteisen hyvän eteen tekemää työtä – jokin palkansaajien työmarkkinaedunvalvontajärjestöistä, yksittäiset aktivistit vai joukkio äänekkäitä sosiaalisessa mediassa?

SAFAn jäsenistö on merkittävä voimavara. Se tekee vuosittain valtavan määrän vapaaehtoistyötä toimikunnissa, työryhmissä sekä paikallis- ja alaosastoissa. Ammatillisen edunvalvonnan lisäksi jäsenistössä vaalitaan edelleen myös muinaisten kiltojen seurustelutarvetta.

Paula Huotelin

Tuesday 21.04.2015 | Auditorio Kino K-13 (Kanavakatu 12, Helsinki)

Take the 4 or 4T tram to Kauppiaankatu and enter the Finnish Film Foundation building from the dock side.

Architecture and Empathy

Emotion and Embodied Simulation in Art and Design

13.30 Juhani Pallasmaa

Empathic Imagination: An Introduction to the Subject

14.00 Harry Mallgrave

Enculturation, Sociability, and the Built Environment

14.45 Sarah Robinson

Second Skin: How Architecture Touches Us

15.30 Short Break

Wine and Conversation

16.00 Vittorio Gallese

Architectural Space 'from within': The Body, Space and the Brain

16:45 Discussion

Questions and Answers with the speakers

17:30 Closing

Specialized neurons, called mirror neurons, were discovered two decades ago by two Italian scholars at the University of Parma. These neurons enable us to unconsciously simulate the behaviour and mood of others and even physical phenomena around us. Today, the discovery is opening up exciting views into human behaviour and mental life, as well a new understanding of emotion, sensation and empathy in architecture, design, and art.

This event is the third in a series celebrating Tapio Wirkkala's 100th birthday in 2015. The first 50 entrants will receive a copy of the 2014 event publication, Architecture and Atmosphere courtesy of the Tapio Wirkkala-Rut Bryk Foundation.

Organised by:

Asko Foundation / Alvar Aalto Academy / Tapio Wirkkala-Rut Bryk Foundation

au 3 | 2015
arkkitehtiuutiset

Ilmestyy: vko 13 | 12 numeroa vuodessa
67. vuosikerta | ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:

Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | http://au.safa.fi

Päätoimittaja:

Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteeri:

Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Ulkoasu: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:

TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:

Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: http://au.safa.fi

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
4/2015	7.4.	29.4.
5/2015	4.5.	27.5.
6-7/2015	1.6.	24.6.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva:

As Oy Sinisimpukka, Viikinmäki,
Helsinki, 2014.
Arkkitehdit Kirsi Korhonen ja Mika
Penttinen Oy. Kuva Jussi Tiainen.

6

3 **PÄÄKIRJOITUS** Yhteinen hyvä Paula Huotelin

6 **HAASTATTELU** Arkkitehdit ja salainen missio
Tiia Ettala ja Francesc Palomeras

10 **TUTKIMUS** Yksi mies, monta uraa Juhana Lahti

12 **MAAILMALLA**
12 Luonnonmukaisesti auringon lämmössä Harri Hautajärvi
14 Viipuri Moskovon silmin Netta Böök
16 Naisten yhteisöasumista Berliinissä Tarja Nurmi

18 **TAPAHTUMAT**
18 Aalto vieraila vesillä Jonas Malmberg
20 Italia la bella Tiltu Nurminen
21 Muotoilua napapiirillä Eva Persson Puurula ja Marja Yliniva

24 **KESTÄVÄ KEHITYS**
24 Luonnon monimuotoisuus vaarassa Pekka Hänninen
28 Lähes nollaenergiarakennukset tulevaisuuden Suomessa
Petteri Lautso ja Kimmo Lylykangas

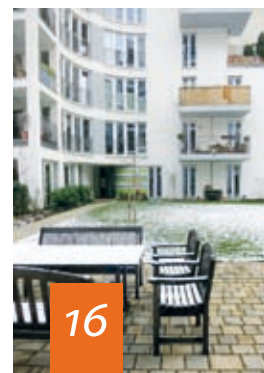
32 **KOLUMNI** Arkkitehdit asunomessuille Satu Ratinen

34 **EUROPAN** Europan 13 on käynnistynyt Kristiina Karlsson

39 **OPISKELIJAT** Mikä on menestyneen arkkitehtitoimiston
salaisuus? Janne Pihlajaniemi

42 **MARK** Kaupunkiluonto kuntoon Kati Kuosmanen, Liina-Maija
Raittila ja Ulla Loukkaanhuhta

45 **LAKITIE TOA** Osakassopimuksella ennakoitavuutta
Teemu Tomminen

16

20

KUVAT: TIIA ETTALA

Arkkitehdit ja salainen missio

Arkkitehtuurin päivän juhlaseminaarissa jaettu Alvar Aalto-mitali meni tänä vuonna työparille, espanjalaisille arkkitehteille Fuensanta Nietolle ja Enrique Sobejanolle. Arkkitehtiparia haastateltiin hotelli Klaus K:ssa ennen palkintojenjakotilaisuutta.

”

JATKUVALLA KILPAILUEHDOTUSTEN TEKEMISELLÄ ON SE VAIKUTUS, ETTÄ TOIMISTOMME ON AINA OLLUT KUIN KOULUN ARKKITEHTIOSASTO.

Heti keskustelun aluksi kävi ilmi, että Suomi – ja erityisesti Alvar Aalto – ovat Fuensanta Nietolle ja Enrique Sobejanolle hyvinkin lähellä sydäntä. Tämä tuli esiin myös myöhemmin hienossa palkintopuheessa, jossa he kertoivat viettäneensä vastavalmistuneina arkkitehteina kokonaisen kuukauden Suomessa Aallon rakennuksiin tutustuen. Myöhemmin he ovat palanneet useaan otteeseen, välillä jopa yli satapäisen opiskelijajoukon kanssa.

Nieto Sobejano Arquitectos -toimiston laajasta tuotannosta merkittävä osa on näyttely- ja museorakennuksia sekä vaativia korjauksia ja laajennuksia. Toimeksiannot on usein saatu kilpailuvoiton perusteella. Nieton ja Sobejanon työt ovat poikkeuksetta korkeatasoista arkkitehtuuria, mutta ne säilyttävät samalla kokeellisuuden ja innostuksen sekä herkkyyden käyttäjää ja ympäristöä kohtaan. Arkkitehtipariskunta sukkuloi Madridissa ja Berliinissä sijaitsevien toimistojensa välillä, ja lisäksi kumpikin hoitaa professorin virkaa akateemisessa maailmassa.

Olette kiistatta kansainvälisiä arkkitehteja. Kuinka kulttuuritaustanne vaikuttaa työhönne? Voidaanko puhua iberialaisesta arkkitehtuurista?

Enrique Sobejano (ES): – Kulttuuritausta vaikuttaa väistämättä. Ulkoapäin katsottuna voidaan tunnistaa jotain, jota voi kuvata iberialaiseksi arkkitehtuuriksi, vaikka meistä itsestämme tunnaisikin siltä, että olemme kovin erilaisia. Välimerellinen arkkitehtuuri olisi jo jotain muuta. Tapamme lähestyä arkkitehtuuria on selvästi erilainen kuin se, mihin olemme viime vuosina

tutustuneet esimerkiksi Saksassa tai Itävallassa, ja väistämättä tämä heijastuu myös suunnitteluun ja rakentamistapaan.

Fuensanta Nieto (FN): – Totta kai kaikki vaikuttaa: syntymäpaikka, elämäntilanne, se mitä näet ympärilläsi, tapa katsoa maailmaa. Näkemys kuitenkin muuttuu ajan kuluessa, kokemusten karttuessa, omien valintojen myötä. Hyvässä suunnittelussa täytyy ymmärtää ympäröivä todellisuus ja luoda siitä rakennus.

Mitä mieltä olette nykyarkkitehtuurin tilasta? Mihin suuntaan siinä ollaan menossa?

ES: – Varmasti jokainen sukupolvi kokee vuorollaan elävänsä muutosten aikaa. Espanja oli mahdollisesti Euroopan paras paikka arkkitehtuurin tekemiselle, kunnes kaikki yhtäkkiä pysähtyi. Kuitenkin myös aiemmat sukupolvet Espanjassa ovat käyneet läpi vastaavia suuria mullistuksia, jotka ovat vaikuttaneet toimistojen kokoonpanoon ja tapaan tehdä työtä.

Tämän pysähdyksen jälkeen – erityisesti nyt kun näemme, kuinka Keski-Euroopassa toimitaan – näyttää siltä, että arkkitehtuurin kenttä tulee muuttumaan yhä erikoistuneemmaksi samalla, kun mukaan tulee yhä enemmän erilaisia toimijoita. Arkkitehdin mahdollisuudet hallita koko prosessia, mikä on ollut yksi suuren arkkitehtuurin tärkeimmistä edellytyksistä, tulevat vähenemään.

FN: – On projekteja, joihin ei pääse käsiksi ilman laajaa moniammatillista tiimiä. Jos arkkitehti on kykenevä johtamaan tätä ryhmää ja hänen näkemystään kunnioitetaan, järjestelyllä on edellytykset onnistua. On kuitenkin tärkeää voida

KETKÄ?

- > Opiskelivat arkkitehtuuria Madridissa ja Columbian yliopistossa.
- > Perustivat oman toimistonsa Madridiin vuonna 1985 ja Berliiniin vuonna 2007.
- > Keskeisimmät teokset näyttely- ja museorakennuksia sekä vaativia korjauksia ja laajennuksia.
- > Voittaneet lukuisia palkintoja ja tunnustuksia, joista viimeisimpänä Alvar Aalto -mitalin.
- > Verkkosivut osoitteessa www.nietosobejano.com.

käyttää laaja-alaisen ryhmän voimavaroja hyödyksi oikealla tavalla. Ongelmia syntyy, jos jokin tietty ryhmä pääsee vaikuttamaan liian voimakkaasti päätöksentekoon.

ES: – Tämä on olennaista, kunnioituksen luominen. Nykyajan erikoistuneessa maailmassa arkkitehti on ainoa, jolla on globaali näkemys. Jos tämän onnistuu saamaan ymmärretyksi, paljon on jo voitettu.

Kuinka löydätte realistisuuden rajapinnan, tasapainon realismin ja idealismin välillä?

ES: – Se on kuin raja Don Quijoten ja Sancho Panchan välillä, jatkuvaa kallistumista puolelta toiselle. Työskenneltyämme vuosikaudet kotimaassamme opimme, mitä siellä voi ja ei voi ehdottaa. Opimme käyttämään hyväksemme paikan ja ajan-kohdan erityispiirteet.

Esimerkiksi Córdoban nykytaiteen museo (Centro de Arte Contemporáneo, 2013) tehtiin silloin, kun se oli Espanjassa vielä mahdollista. Uskon myös, että emme olisi pystyneet samaan Saksassa – ei tekniikan takia vaan siksi, että jossain vaiheessa joku olisi kysynyt, miksi betoni on tarpeen tehdä juuri tällä tavalla, ja ratkaisu olisi karsittu liian kalliina.

Nyt kun työskentelemme useissa maissa, yritämme aina käyttää hyödyksi kunkin paikan erityispiirteet. Vaikka Saksassa ei varmastikaan olisi voitu tehdä samaa kuin Córdobassa, on siellä taas käytössämme työn tarkkuus, jota emme löytäisi Espanjasta.

Suurin osa projekteistanne on seurausta kilpailuvoitoista. Mitkä ovat tämän hyvät ja huonot puolet?

ES: – Jatkuvalla kilpailuehdotusten tekemisellä on se vaikutus, että toimistomme on aina ollut kuin koulun arkkitehtiosasto,

”

JOS YMPÄRISTÖÖN PYSTYY LISÄÄMÄÄN JOTAIN YLIMÄÄRÄISTÄ, VAIKKEI SITÄ OLISI PYYDETTY, VOI PÄÄSTÄ VAIKUTTAMAAN POSITIIVISESTI KAUPUNKI-YMPÄRISTÖÖN JA KAUPUNKILAISTEN ELÄMÄÄN.

etenkin kun olemme kummatkin myös opettajia. Tästä seuraa myös tietynlainen kokeellisuuden ilmapiiri.

Toinen olennainen vaikutus on se, että vaikka olemme madridilainen toimisto, suurin osa projekteistamme sijaitsee jossain aivan muualla, nykyään myös Espanjan ulkopuolella. Joillekin tämä voisi olla ongelma, mutta meille se on hyvin luonnollista. Lisäksi tietty etäisyys, se että ei tiedä kohteesta liikaa, on joskus auttanut meitä löytämään ratkaisun tilanteeseen, joka on aiemmin tuntunut ratkaisemattomalta.

Lisäksi on etu, että kilpailuvoiton jälkeen arkkitehdilla on tietty painoarvo tilaajan silmissä. Asioita voidaan säätää ja muokata, mutta ideaa ei saa hukata!

Helsingissä järjestettiin hiljattain kilpailu Guggenheimin museosta. Mitä mieltä olette tämänäyttöpisestä kilpailusta?

FN: – Guggenheimin museon tyyppinen kilpailu, jossa voidaan olettaa, että ehdotusten määrä tulee olemaan valtava, pitäisi mielestäni järjestää eri tavalla. Niin valtavaa määrää työtä, aikaa ja arkkitehteja pitäisi kunnioittaa, ja työt tulisi arvostella sen mukaisesti.

ES: – On mahdollista, että voittavasta ehdotuksesta tulee todella hieno – toivotaan niin –, mutta lopputuloksessa tulee aina olemaan hienoinen sattuman maku.

Annetaanko suunnittelulle tarpeeksi aikaa? Löydättekö aikaa asioiden huolelliselle miettimiselle?

ES: – Meillä on ollut paljon onnea. Koska suurin osa töistämme on tullut kilpailujen perusteella, olemme voineet tehdä valintoja – ei niinkään siitä, mitä teemme, vaan siitä, mitä emme tee. Ei ole kyse siitä, ettei esimerkiksi asuinrakentaminen kiinnostaisi meitä, mutta jos samaan aikaan on tarjolla asunto-

Moritzburgin museo saksalaisessa linnassa.

Córdoban nykytaiteen museo.

kohde ja suunnittelutehtävä historiallisessa kohteessa, olemme aina valinneet jälkimmäisen.

Julkisia rakennuksia suunniteltaessa aika ymmärretään hieman eri tavalla kuin yksityisellä sektorilla, jossa usein jokainen päivä maksaa rakennuttajalle tietyn summan rahaa. Meidän tapauksessamme ajankäyttöä määrittävät usein vaalit ja sopivaan hetkeen ajoitetut avajaiset. Madinat al-Zahran museon suunnittelu kesti kymmenen vuotta, mikä oli yllleistä. En toki haluaisi kaikkien projektien olevan aivan niin pitkiä. Keskimäärin projektit ovat kestäneet viitisen vuotta.

Onko jokin töistänne teille erityisen rakas tai tärkeä?

Onko se kenties juuri Madinat al-Zahran museo?

FN: – Kyllä, sanoisin näin. Siitä teki monella tavoin erityisen tapa, jolla saimme sitä tehdä, suhde paikkaan ja tilaajaan. Projekti kehittyi samaan tahtiin toimistomme kanssa, ja sen kautta opimme paljon asioita, joita olemme myöhemmin hyödynneet muissa kohteissa.

ES: – Arkeologit, joiden kanssa työskentelimme Madinat al-Zahrassa, herättivät meissä kiinnostuksen islamilaiseen geometriaan. Se näkyy esimerkiksi Córdoban nykytaiteen museossa. Toinen meille hyvin tärkeä työ on Moritzburgin museo saksalaisessa linnassa. Sen myötä toimiston painopiste siirtyi enemmän Eurooppaan. Se oli myös ensimmäinen kohde, jossa rakennuksen katto nousi tärkeään asemaan – teema, josta on myöhemmin tullut meille tärkeä.

Eräässä aikaisemmassa haastattelussanne totesitte, että julkisen tilan parantaminen on teidän salainen missionne. Onko olemassa yleismaailmallista arkkitehdin etiikkaa?

ES: – Etiikan ja arkkitehtuurin suhde liittyy pitkälti julkiseen tilaan, koska julkisen tilan huomioimista harvemmin pyyde-

tään. Tätä tarkoitin, kun puhuin salaisesta agendasta. Arkkitehtuuri vaikuttaa aina ympäristöönsä, joten jos ympäristöön pystyy lisäämään jotain ylimäääräistä, vaikkei sitä olisi pyydetty, voi päästä vaikuttamaan positiivisesti kaupunkiympäristöön ja kaupunkilaisten elämään.

Aina tämä ei onnistu, mutta on hyviäkin esimerkkejä. Luogon historiallisessa museossa ehdotimme, että rakennuksen sijaan tehtäisiin puisto. Kaupunkilaiset saivat puiston, jonka keskeltä löytyy yllättäen museo. Toinen esimerkki on Joaneumsviertel Itävallan Grazissa. Siellä päädyimme sijoittamaan museon laajennuksen maan alle, jolloin tilatun rakennuksen lisäksi kaupunki sai takaisin aukion, joka oli ollut suljettuna.

Mitä haluaisitte mieluiten kuulla, kun teidän työtänne kommentoidaan?

ES: – Vaikea sanoa. Iloitsemme eniten, kun näemme, että rakennusta käytetään. Ei välttämättä aina juuri siten kuin olimme ajatelleet, mutta jos rakennusta kohdellaan kunnioittavasti, se tarkoittaa, että meidän ajatuksemme on ymmärretty ja että olemme tehneet jotain oikein.

Lisäksi on hyvin mielenkiintoista, kuinka rakennukset ikääntyvät. Siinä materiaalivalinnoilla on suuri rooli. Joskus sitä erehtyy... Toisaalta on töitä, jotka paikan päällä näyttävät joka kerta paremmilta. Tämä on lisäarvo, jota on hyvin vaikea punnita rakennuksen juuri valmistuttua.

FN: – Kyllä, on hyvin tärkeää, kuinka rakennus vanhenee. On todella kaunista, kun pitkästä aikaa käy kohteessa ja huomaa, että se on kunnossa, sitä käytetään ja se on vielä parempi kuin ennen!

Tiia Ettala ja Francesc Palomeras

Yksi mies, monta uraa

Viime vuoden lopulla valmistuneessa väitöskirjassa tarkastellaan arkkitehti Erkki Koiso-Kanttilan uraa ja merkitystä aikansa yhteiskunnassa. Kyseessä ei ole perinteinen arkkitehtibiografia vaan kokonaisvaltainen työelämäkerta.

Arkkitehti, TKT Anu Soikkelin toinen väitöskirja *Arkkitehti ja yhteiskunta: Erkki Koiso-Kanttilan (1914–2006) ura funktionalismista rationalismiin* tarkastettiin Oulun yliopiston historian oppiaineessa. Soikkeli tarkastelee tutkimuksessaan Erkki Koiso-Kanttilan arkkitehdintyötä ja käy samalla läpi tämän suunnitelmia. Hän liittyy Koiso-Kanttilan työuran ajan yhteiskunnan kehitykseen ja sitoo tämän tuotannon arkkitehtuurin yleiskuvaan.

Erkki Koiso-Kanttilan työtelästä uraa on mahdotonta tiivistää muutama lauseeseen, mutta väitöskirjan tiivistelmässä tässä on onnistuttu melko hyvin. Koiso-Kanttila teki merkittävän elämäntyön suunnittelijana, suunnittelun ohjaajana,

opettajana ja rakentamisen johtotehtävissä. Hän aloitti uransa sota-aikana osallistumalla Karjalan jälleenrakentamisen suunnitteluun. Myöhemmin Standardisoimislaitoksen suunnitteluosaston johdossa hänen vastuullaan oli kaikkien rakentajien tuntemaan RT-kortiston kehittäminen ja rakennustietokorttien laatiminen. Hän toimi myös Helsingin kaupungin kaupungin-arkkitehtina ja teki mittavan uran Oulun yliopiston arkkitehtuurin professorina ja yliopiston rehtorina.

LUKIJALLE KOISO-KANTTILAN
ARKKITEHTUURIN ARVO NÄYTTÄYTY
ERITYISESTI LAITOSRAKENNUSTEN
EDISTYKSELLISESSÄ SUUNNITTE-
LUSSA SEKÄ LAADUKKAAN
ARKKITEHTUURIN TOTEUTTAMISESSA
POHJOIS-SUOMEEN.

Teekkari Erkki Koiso-Kanttila 1930-luvun lopulla.

Koiso-Kanttilan jälkeensä jättämä lähteiden kirjo on vaikea, ja mitä ilmeisimmin se on ollut myös hyvässä järjestyksessä. Biografialähtöisen tutkimustyön tekemisessä ja onnistumisessa keskeisiä ovat muun muassa kirjeet, julkaisut, ajatelmia, suunnitelmat ja haastattelutiedot. Niissä korostuu ihmisen rooli itsensä avaamisessa – läpi elämän.

Soikkelilla on ollut käytettävissään henkilöhistoriaa tutkivan aarrea. Tästä kertoo myös väitöskirjan laaja ja monipuolinen kuvitus. Soikkeli on saanut monitahoisen kokonaisuuden mainiosti haltuun ja luonut sujuvan kertomuksen arkkitehdin urasta, jota voi luonnehtia poikkeukselliseksi.

Suunnittelua ohjaamassa

Soikkeli kiteyttää osuvasti Koiso-Kanttilan merkityksen ja aseman arkkitehtina nimenomaan suunnittelua ohjaavassa roolissa. Hyvä esimerkki tästä on 1960-luvun puolivälissä käynnistynyt Oulun uuden yliopiston rakentamishanke, jonka rakentamisen neuvottelukunnan puheenjohtajana Koiso-Kanttila toimi aina vuoteen 1982 saakka. Se on tavallaan myös Koiso-Kanttilan virkamiesuran päätyö.

Kolmen opettajan koulu 1950-luvun taitteessa, Erkki Koiso-Kanttila.

Hyvinvointivaltion kehitykseen liittyvät tehtävät koulujen, vanhaikotien ja lastenkotien suunnittelun parissa muodostivat puolestaan hänen suunnittelijan uransa päätyön. Kansainvälisillä kursseilla saatu kokemus oli erittäin merkityksellistä hänen keskeisimpien töidensä kannalta. Vuoden 1950 kurssimatka Pariisiin lastenhuoltolaitosten merkeissä ja vuoden 1966 matka Britanniaan yliopistosuunnittelukurssille antoivat teke miselle Suomea laajemmat raamit.

Yksityistaloja Koiso-Kanttila suunnitteli läpi koko uransa, ja ne muodostavatkin toisen keskeisen kokonaisuuden hänen tuotannossaan. Suorastaan huikeaa on Koiso-Kanttilan perheelleen eri puolille Suomea suunnittelemien ja rakennuttamien talojen ja vapaa-asuntojen määrä. Kaikkiaan oli kuusi suunnitelmaa noin 20 vuoden ajalta, mutta aivan jokaista niistä ei sentään rakennettu.

Lukijalle Koiso-Kanttilan arkkitehtuurin arvo näytetään erityisesti laitosrakennusten inhimillisyyttä korostavassa, edistyksellisessä suunnittelussa sekä laadukkaan arkkitehtuurin toteuttamisessa Pohjois-Suomeen. Kiinnostava ja omaperäinen esimerkki molemmista on Utsjoen vanhainkoti 1960-luvun puolivälistä: siinä, kuten niin monessa muussakin Koiso-Kanttilan rakennuksessa, maiseman merkitys on olennainen, jopa ratkaiseva osa arkkitehtuuria.

Sekä Erkki Koiso-Kanttilan työskentelytavassa että Anu Soikkelin tutkimuksessa katse suuntautuu yksityiskohtien sijasta kokonaisuuteen. Soikkelin väitöskirja avaa kiinnostavan näkymän toisen maailmansodan jälkeiseen jälleenrakentamiseen 1940- ja 1950-luvuilla ja seuraavien vuosikymmenien uudisrakentamiseen hyvinvointivaltion hyväksi.

Juhana Lahti

Puhuttua

Lausunto- ja kannanottorintamalla vilkastui helmikuussa. SAFA ilmaisi huolensa Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun arkkitehtuurin laitoksen professorin kielitaitovaatimuksesta. Rakennusperintö-SAFA taas totesi, että Helsingin yleiskaavaluonnoksessa ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden ja vihervyöhykkeiden säilymiseen. Hesa-SAFAA huolettivat aiheet elokuvateatteri Maximin purkamiseksi.

SAFA totesi kannanotossaan 27.2. näin: ”Arkkitehtuurin tukinto-ohjelman kieleksi on määritetty suomen kieli, ja sen kolmi-vaiheinen pääsykoe toteutetaan suomen kielellä – myös tänä vuonna. Arkkitehtuurin teorian ja perusteiden oppitulos vastaa nimenomaan alan peruskäsitteiden ja teorioiden opetuksesta, jonka pohjalta muu arkkitehtuurin opetus rakentuu. Jos alan perusteiden opetusta annetaan muulla kuin suomen kielellä, eivät korkeakoulun tutkintosaännön mukaiset vaatimukset hyvistä viestintä- ja kielitaitovaatimuksista omalla alalla voi täytyä. Arkkitehti-liitto vaatii Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulua tarkentamaan arkkitehtuurin perusteiden ja teorian professuurin rekrytointi-ilmoituksen kielitaitovaatimuksen muotoon ’sujuva suomen ja englannin kielen taito.’”

Rakennusperintö-SAFA lausui Helsingin yleiskaavaluonnoksesta 26.2. näin: ”Kaavakartasta puuttuvat esimerkiksi kirjainmerkinnot, tarkat aluerajaukset ja tehokkuuksien ylärajat. Rakennusperintö-SAFA katsoo, että lopullisessa kaavaehdotuksessa merkintöjä tulee ehdottomasti tarkentaa ainakin kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden ja vihervyöhykkeiden osalta. Yleiskaavan myötä Helsingin kaupunkisuunnittelun pitkä perinne kokee radikaalin suunnanmuutoksen, kun vuosikymmeniä vaalittu viheralueverkosto jää jäljelle ainoastaan kapeita suikaleita tiiviisti rakennettujen alueiden väliin. Rakennusperintö-SAFA vastustaa suunniteltua joukkoliikenneyhteyttä Laajasalosta Vuosaareen sekä sen yhteyteen esitettyä nykyisen vihervyöhykkeen laajamittaista rakentamista.”

Hesa-SAFA esitti 13.2. Helsingin Sanomien mielipidekirjoituksessaan *Maxim on elävää kulttuurihistoriaa* näin: ”Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen on ilmoittanut aikovansa purkaa elokuvateatteri Maximin hotellin tieltä. Kyseessä on maan vanhin yhtäjaksoisesti toiminut elokuvateatteri. Ilmarinen on julkisuudessa esittänyt kompromissina ratkaisua, jossa suojeltu vanhempi sali voisi säilyä elokuvateatterikäytössä ja sen viereen mahdollisesti rakennettaisiin uusi, selvästi pienempi sali. Tämä ratkaisu ei turvaa toiminnan jatkumista, koska elokuvateatterin asema heikentyy ja sen kaupallisen toiminnan mahdollisuudet pienenevät. Pidämme parhaana, että elokuvayleisön suosima, arkkitehtuuriltaan onnistunut ja kaupunkielämää rikastuttava rakennus saa jatkaa nykyisessä käytössään.”

Luonnonmukaisesti AURINGON LÄMMÖSSÄ

KUVAT: HARRI HAUTAJÄRVI

Ilmastoinnin yleistyminen nopeuttaa maapallon lämpenemistä. Onko rakennusten koneelliselle jäähdytykselle luonnonmukaisia, arkkitehtuurista lähteviä vaihtoehtoja?

Vietin vuodenvaihteessa viisi viikkoa suomalais-afrikkalaisessa kulttuurikeskuksessa Villa Karossa. Tutustuin Beninin ja Togon arkkitehtuuriin ja rakentamiseen, ja näin saman ilmiön kuin muissakin maapallon köyhissä kolkissa: Teolliset rakentamistavat ja -materiaalit sekä talotekniikka syrjäyttävät paikallista osaamista, omavaraisuutta ja käsityötä. Perinteiset ja hyväksi koetut, luonnonmukaiset rakentamis- ja ilmanvaihtoratkaisut jäivät sivuun.

Tämä muutos tapahtuu globaalisti, ja se uhkaa moninker- taistaa ihmiskunnan energiankulutuksen, luonnonvarojen tuhlauksen ja ilmastopäästöt.

Näin Länsi-Afrikassa betonista tehtyjä suuria huviloita, rantahotelleja ja julkisia rakennuksia, jopa lasiseinäisiä toimitotaloja ja hotelleja – ilman tuuletusaukkoja. Päiväntasaajalla tällaiset rakennukset kuumentuvat päteiksi, ja siksi tarvitaan tehokas koneellinen jäähdytys. Sähkökatkoksia on usein, ja pullotalo on silloin tukala paikka. Siksi tarvitaan sähköä tuottava polttomoottori-generaattori.

Vääränlaisen rakentamisen ja teknologian aiheuttamia ongelmia ratkaistaan tuomalla lisää tekniikkaa, kuten länsimaissa- kin. Teollisen rakentamisen malleja omaksutaan myös kansanrakentamiseen. Taloja muurataan sementtiharkoista, niihin laite- taan peltikatot, ja huoneista tulee kuumia ja hämääriä koppeja.

Abomeyn vanhoissa palatsirakennuksissa paksut saviseinät on kalkittu ulkoa punaisiksi ja sisältä valkeiksi.

Ulos viilennyksen noidankehästä

Monikansallinen ilmastointiteollisuus kaupaa kehittyviin maihin koneellista jäähdytystä ja luo riippuvuutta siihen. Malli on peräisin Yhdysvalloista, joka käyttää ilmastointiin enemmän energiaa kuin koko muu maailma yhteensä. Lähivuosina kulutuksen jättiläiseksi nousee Kiina.

Koneellisen viilentämisen trendi leviää nopeasti ympäri maailmaa, ja nousevista talouksista saadaan satoja miljoonia uusia kuluttajia. Ilmastointiin kuuluva energiamäärä voi kymmenkertastua vuoteen 2050 mennessä. Seurauksena on noidankehä: jäähdyttäminen kiihdyttää ilmaston lämpenemistä.

Kun rakennukset suunnitellaan umpinaisiksi ja koneellisesti viilennettäviksi, niitä on vaikea enää jälkeinpäin saada toimimaan luonnonmukaisella ilmanvaihhdolla. Koneellinen ilmanvaihto ja jäähdytys edellyttävät ilmatiiviyttä. Kun sisätilat kylmennetään, kosteus tiivistyy ja rasittaa talojen rakenteita. Ilmastoinnin seuraukset näkyvät monissa maissa julkisivuja peittävinä mikrobikasvustoina.

Tehokkaampaa, miellyttävämpää ja hankinta- ja käyttö- kustannuksiltaan huomattavasti halvempaa viilennystä saadaan katto- ja pöytätuulettimilla. Ne täydentävät hyvin luonnonmukaista ilmanvaihtoa, ja niitä voidaan käyttää ja säätää kohdennetusti. Sama pätee myös Suomeen, jossa asennetaan turhanpäiten jäähdytyslaitteita pientaloihin ja kesämökeille. Ilmalämpöpumpulla viilentäminen voi sitä paitsi pilata talon rakenteet ja sisäilman.

Lämpimissä maissa ihmiset ovat sopeutuneet ilmastoonsa. Thaimaassa on tutkittu, että työntekijät viihtyvät luonnonmukaisesti viilennetyissä tiloissa, jos heitä ei ole vielä totutettu koneelliseen jäähdytykseen. Ratkaisu lämpenevän planeetan rakennusten viilentämiseen voidaan löytää sekä perinteisistä että kehitteillä olevista luonnonmukaisista vaihtoehdoista.

Oppia perinteisestä rakentamisesta

Auringonpaahteelta ja kuumuudelta on perinteisesti suojautettu rakennusten sijoituksella, tila- ja materiaaliratkaisuilla, verannoilla, kaihtimilla ja varjostavilla puilla. Viilennystä on saatu tuulella ja painovoimaisella ilmanvaihdolla, ja apuna on käytetty muun muassa jäähdyttäviä vesiastioita.

Afriikkaa kiertänyt kirjailija ja journalisti **Ryszard Kapuściński** kuvaili 1950-luvulla luonnonmukaista ilmanvaihtoa ja viilennystä seuraavasti:

”Saharassa hallitsijoiden palatsit on suunniteltu nerokkaasti: ne ovat täynnä aukkoja, rakoja, kulkimia ja käytäviä, jotka on suunniteltu, aseteltu ja rakennettu niin, että syntyisi paras mahdollinen veto. Iltapäivän helteessä valtias sitten lepäilee matolla tämän raikkaan ilmavirtauksen toisessa päässä ja nautiskellen hengittää sen tuomaa hieman viileämpää ilmaa. Vedolla on jopa taloudellista arvoa: kalleimmat talot rakennetaan sinne, missä on tuulista. Paikallaan seisovalla ilmalla ei ole arvoa, mutta heti kun se vähän liikkuu, sillä on hintansa.”

Monissa kehittyvissä maissa osataan edelleen tehdä luonnonmukaisesti tuulettuvia ja viilentäviä taloja. Esimerkiksi pienessä Tokpaison kylässä Beninissä rakennetaan ikivanhan perinteen mukaisia savitaloja, joissa on olkikatot. Asukkaat kertovat pitävänsä savitaloista, sillä päivisin ne pysyvät viileinä ja öisin ne luovuttavat lämpöä. Kylän vanhin, noin 80 vuoden ikäinen rakennus todistaa, että savitalot kestävät. Joidenkin savimajojen katolla on pieni aurinkokenno, josta saadaan virtaa muutamaa sähkölamppuun.

Abomeyn kuninkaanpalatsin museoalueella kävin parisataa vuotta vanhoissa savitaloissa. Jykevien seinien sisällä oli miellyttävän viileää. Myös monet kolonialismin ajan taloista toimivat edelleen hyvinä esimerkkeinä päiväntasaajan olosuhteisiin sopeutetusta rakentamisesta.

Kiinnostus luonnonmukaiseen rakentamiseen, ilmanvaihtoon ja viilennykseen tulee todennäköisesti lisääntymään. Osa etelän lämpöön matkustavista turisteistakin valinnee jo mieluummin luonnonmukaisesti tuulettuvan hotellihuoneen katotuulettimella ja vuoteen ylle ripustetulla hytysverkolla kuin jääkaapiksi viilennetyn huoneen, jossa nukutaan untuvatäkin alla.

Harri Hautajärvi

”

TALOJA MUURATAAN SEMENTTIHARKOISTA, NIIHIN LAITETAAN PELTIKATOT, JA HUONEISTA TULEE KUUMIA JA HÄMÄRIÄ KOPPEJA.

Low tech ja high tech kohtaavat Tokpaison kylässä. Savitalojen olkikatoilla on pieniä aurinkokennoja, ja monilla kyläläisillä on kännykät.

Lähteet ja lisätietoa:

Stan Cox: *Cooling a Warming Planet – A Global Air Conditioning Surge*. Yale Environment 360 10.7.2012. (e360.yale.edu)
Kris De Decker: *The Revenge of the Circulating Fan*. *Low-tech Magazine* 10.9.2014. (lowtechmagazine.com)
Michael Sivak: *Will AC Put a Chill on the Global Energy Supply?* *American Scientist* 5/2013. (americanscientist.org)
Arkkitehti [Panu] Kaila Ylle: *Asunnon kylmentämisessä helteellä piilee kosteusvaurion riski*. *Kaleva.fi* 6.8.2014.
Ryszard Kapuściński: *Eebenpuu*. Suomentos Tapani Kärkkäinen. Like 2002, s. 21–22.

VIIPURI Moskovan silmin

Nyt Viipurissa tapahtuu – tai ainakin Viipuria koskevissa papereissa.

Maaliskuussa 2014 Venäjän federaation presidentti **Vladimir Putin** antoi toimeksiannon Viipurin rakennusperinnön säilyttämisestä ja kyytipoikana kolme miljardia ruplaa. Leningradin alue komppasi miljardilla. Sitteen federaatio julisti Viipurin historiallisen asutuksen säilyttämisen ja kehittämisen suuntaviivoista kaksi tarjouskilpailua. Työt lankesivat kahdelle suuren luokan moskovalaistoi-

mistolle, Mosproekt 2:lle ja TsNRPM:lle (Tsentrallye nautšno-restavratsionnye proektnye masterskie).

Tapaninpäivänä 2014 Venäjän kulttuuriministeriö päätti lisäksi, että Viipurilla on tästä edes status ei vain historiallisena asutuksena, kuten Pietarilla ja 38 muulla Venäjän kaupungilla, vaan myös erityisenä historiallisena pikkukaupunkina, samoin kuin esimerkiksi Suzdalilla. Uuden statuksen ansiosta Viipuri voi saada federaation budjetista rahoitusta esimerkiksi brändäykseen, kulttuurihankkeisiin, taide-elinkeinoin, kulttuuriperintökoh- teiden kunnostamiseen, tuhoutuneiden rakennusten rekonst-

TSNRPM

”

SUOSITUKSINA ESITETÄÄN MUUN MUASSA, ETTÄ VANHAT RAKENNUKSET RESTAUROIDAAN JA SOPEUTETAAN TARVITTAESSA UUSIIN KÄYTTÖIHIN.

ruoimiseen sekä asumis- ja palvelutason kohottamiseen. Kaikki tämä muun muassa kulttuurimatkailun edistämiseksi.

Säilytä ja korjaa

Mosproekt 2:n ja TsNRPM:n suunnitelmat ovat likipitään valmiit, ja niihin on voinut tutustua kulttuuriministeriön portaalissa.

Mosproekt 2:n suunnitelmassa määritellään Viipurin historiallisen asutuksen rajat ja arvokkaat kulttuuriperintökohteet. Suunnitelma tulee olennaisesti määrittämään sitä, mitä Viipurissa katsotaan säilyttämisen ja vaalimisen arvoiseksi.

Suunnitelmassa analysoidaan kaupungin historiallisia kehitysvaiheita, maisemallista rakennetta, näkymiä, funktioita sekä kulttuurihistoriallisia arvoja. Ajallinen kerrostuneisuus – myös 1800–1900-lukujen teollisuusrakennukset, funkis ja neuvostomodernismi – nähdään rikkautena. Suosituksina esitetään muun muassa, että vanhat rakennukset restauroidaan ja sopeutetaan tarvittaessa uusiin käyttöihin. Kaupungin tilarakenteen eheyttämiseksi ehdotetaan myös harkittua rekonstruointia – ja venäläisen rakennussuojeluajattelun mukaisesti ”epäsointuisiksi” arvioidut rakennukset puretaan.

Takaisin vuoteen 1939

TsNRPM tavallaan jatkaa siitä, mihin Mosproekt 2 pääsee. Sen laatima konseptisuunnitelma rakentuu näkemykselle, että Viipurin historiallinen asutus tulee ymmärtää kokonaisuudessaan merkittäväksi kulttuuriperintökohteeksi, joka voisi houkuttaa kansainvälistäkin turismia.

Konseptin laatijoiden käsityksen mukaan Viipurin suurin kukoistus päättyi vuoteen 1939. Siksi seuraavaksi laadittavan korjaus- ja restaurointikonseptin lähtökohtana tulisi olla kaupungin tuonaikainen asu. Osana vetovoimaisuuden lisäämistä kaupunkiin kannustetaan palauttamaan perinteistä pienteollisuutta, kuten olutpanimoita, sepänpajoja, leipomoita ja kirjapainoja.

TsNRPM kuitenkin huomauttaa, että konseptisuunnitelman toteuttamiseksi Viipuriin tarvittaisiin omat suojeluviranomaiset vastaamaan kulttuuriperintökohteiden suojelusta ja hoidosta. Jotta rakentamista ylipäätään voitaisiin säädellä, olisi yleiskaavaan sekä maankäyttö- ja rakennussääntöihin kirjattava kulttuuriperintökohteita ja suojeluvyöhykkeitä koskevat tiedot.

SVETLANA LEVOŠKO

Pietarin arkkitehti-iltojen varapuheenjohtaja Svjatoslav Gaikovitš, Aino Niskanen, Maija Kairamo ja Tapani Mustonen arvioivat Viipuria koskevia suunnitelmia ICOMOS Pietarin tapaamisessa.

Näin kaikki kiertyy taas siihen kuuluisaan suojeluvyöhyke-suunnitelmaan, jonka vahvistamista on odotettu 4–5 vuotta – ja joka on Mosproekt 2:n arvion mukaan jo vanhentunut suhteessa Venäjän voimassa olevaan suojelulainsäädäntöön.

Unelmista totta?

Suomalaisetkin pääsivät sanomaan suunnitelmista sanasen. Viipurin kirjaston restauroinnin parissa työskennelleet **Maija Kairamo** ja **Tapani Mustonen** sekä professori **Aino Niskanen** ja minä istuimme tammikuussa ICOMOSin Suomen komitean edustajina asiantuntijatapaamisessa, jonka järjesti Pietarissa paikallinen ICOMOSin osasto.

Tapaamisessa suunnitelmat arvioitiin yleisluontoisiksi mutta laadukkaiksi. Jopa vuoden takaisen Viipuri-seminaarimme *road map* oli tavattu huolellisesti. Suurimpina puutteina pidettiin Monrepos’n puiston jättämistä rajauksen ulkopuolelle ja vanhan tonttijaon riittämätöntä huomioimista. Ennen kaikkea mietitytti, miten yleisluontoisista suunnitelmista loikataan onnistuneesti käytännön toteutuksiin. Kanavoituvatko resurssit sinne minne pitää? Vai käykö niin, että byrokratia ja korruptio tekevät haaveista selvää? Sormet ristiin!

Sivuhuomautuksena pitää vielä kertoa, että konseptisuunnitelmassa ehdotetaan eräiden tuhoutuneiden rakennusten jälleenrakentamista. Tapaamisessa esittäytyi herra säätiöstä, joka ajaa Torkkelinpuiston pommilyömän kirkon rekonstruoinnista. Tähän **Inna Klimova** Viipurin hallinnosta totesi, että eiköhän huolehdi ensin siitä rakennusperinnöstä, joka on olemassa.

Netta Böök

Pietarin ja Suomen ICOMOSin yhteinen lausunto lähetettiin Leningradin alueen kuvernöörille ja kulttuurikomitealle, Viipurin hallinnolle sekä Mosproekt 2:lle ja TsNRPM:lle. Se on luettavissa venäjäksi osoitteessa icomos-spb.ru. Suunnitelmat vahvistetaan kesäkuussa 2015.

KUVAT: TARJA NURMI, RAKENTAJA: KONDOR WESELS.

Müggelhofin jokaisessa asunnossa on parveke, avoin terassi tai oma pieni piha.

Naisten yhteisöasumista Berliinissä

Berliini tunnetaan useista yhteisöllisistä asutokohteista. Nyt kaupunkiin on rakennettu erityisesti naisille tarkoitettuja yhteisöasuntoja. Asumisen ideologia pohjautuu vapaaehtoisuuteen ja sallivuuteen, mutta perussäännöt ovat olemassa.

Yhteisöllisten asutokohteiden taustalla on Beginenwerk-yhdistys, jonka aktiivinen perustajajäsen on nyt jo reilun 80 vuoden ikäinen sosiaalipedagogi **Jutta Kämper**. Hän tiedosti yksin elävien ikääntyvien naisten tarpeet asua mukavasti, kauniissa ja hyvin suunnitellussa asunnossa ja siten, että olisi mahdollisuus yhdessä tekemiseen.

Asumisen tarkoituksena ei ole kuitenkaan jakaa keittiövuoroja tai elää samanlaista elämää. Ideana on itsenäinen asuminen sekä mahdollisuus luoda kontakteja ja osallistua erilaiseen kulttuuriin, liikunnalliseen tai muuhun elämänlaatua kohentavaan toimintaan.

Ensimmäinen Beginenwerk-ketjun asutokohde, Beginenhof, rakennettiin Kreuzbergiin vuonna 2007. Arkkitehti on leipzigiläinen **Barbara Brakenhoff**. Katukuvassa talo erottuu värikkyydellään ja parvekkeillaan. Katolla on mahtavat näkymät

tarjoava terassi värikkäine riippumattoineen, ja pihapuutarha pursuaa kukkia. Uusin kohde Florahof taas valmistui viime vuonna Pankowin kaupunginosaan.

Puuhakas Müggelhof

Vuonna 2011 valmistui ketjun toinen asutokohde Müggelhof. Sen on suunnitellut arkkitehti **Stefanie Ruhe**. Asunnot ovat kauniita ja toimivia. Jokaisessa on parveke, avoin terassi tai oma pieni piha.

Müggelhofissa asuva, kirjakauppiaina uransa tehnyt **Claudia** esitteli ylpeänä suurta terassiaan, kun taas pohjakerroksessa asuva **Erika** näytti, kuinka aamulla herätessään voi luoda katseensa pihalle istuttamiinsa ruusupensaisiin. **Nosje Heybroek-Nikkilä**, Kruununhaasta Berliiniin muuttanut hollantilais-syntyinen taiteilija, esitteli omaa kotiaan. Keittiön ikkuna on Müggelstrasselle, ja olo- ja makuuhuoneesta pääsee pihapuutarhaan. Tilavassa kylpyhuoneessakin on ikkuna.

Pihoiltaan, terasseiltaan tai parvekkeiltaan nämä kolme keskenään ystävystynyttä aktiivista naista voivat kädenheilautuksella kutsua toisensa kahville, konserttiin tai pyöräretkelle. Ilmoitustaululla mainostetaan erilaisia tapahtumia, yhdistyksiä ja taidenäyttelyitä, ja talolla on oma lukupiiri.

”

ASUKKAISTA NUORIN ON ALLE 40-VUOTIAS JA VANHIMMAT JO 80 VUOTTA TÄYTTÄNEITÄ.

Minkäänlaista työvelvoitetta ei sen sijaan ole. Taloon on valittu sellaiset asukkaat, jotka eivät myöskään yritä pakottaa muita omaan muottiinsa.

Yhdellä naisista on joskus hoidossaan pieni terrieri, mitä joku asukas ei haluaisi sallia. Asia hoidetaan sivistyneesti vuorottelemalla. Koira on tervetullut joka toiseen kahden viikon välein pidettävistä asukaskokouksista.

Yhdessä mutta omissa rauhassa

Müggelhofissa on 25 erilaista asuntoa, jotka ovat kooltaan 55–115 neliötä. Neliöhinta on alle 3 000 euroa, mikä ei ole Berliinissä ihan halpa. Ympäristö on valmiiksi rakennettu: mitään korjaustöiden, massiivisen liikenteen tai uudisrakentamisen melua ja katutilan jatkuvaa sekasortoa ei tarvitse katsella tai kuunnella.

Talossa on asukashuone tekeittäineen ja pihamaineen. Ylimmässä kerroksessa on pieni vierashuone, johon kullakin asukkaalla on vuosittain kahden viikon optio. Portinpielessä on kaunis katseilta suojattu jätekatos sekä runsaasti tilaa polkupyörille.

Talon asuntoja voi myös vuokrata. Tosin kun yksi asukkaista alkoi vuokrata kotiaan kovaan hintaan turisteille, asiaa ei katsottu hyvällä. Omistajalle ilmoitettiin kohteliaasti, että suuria ongelmia aiheuttanut toiminta ei ollut talon henkeen sopivaa.

Asukkaista nuorin on alle 40-vuotias ja vanhimmat jo 80 vuotta täyttäneitä. Talossa voi asua myös puolison kera. Porraskäytävässä vastaan tulikin hyväntuulinen harmaatukkainen herra, joka sanoi olevansa toinen Müggelhofin rohkeista miehistä.

Asukkaat näyttävät nauttivan yksityisyydestään siinä missä yhdessä tekemisestäkin. Taustalla on halu viettää elämän loppuvuodet siten, ettei yksinäisyys tai toimetomuus pääse yllättämään ja kaikki tarvittava on lähellä – keskellä kaupunkielämää.

Tarja Nurmi

Lisätietoa osoitteesta www.beginenwerk.de.

Pääsuunnittelijan valtakunnallinen pätevyystentti 21.4.2015

Rakennus-, LVI- ja kiinteistöalan henkilöpätevyyydet FISEn pätevydentoteamisjärjestelmään kuuluva pääsuunnittelijan pätevydentoteamisen valtakunnallinen tentti järjestetään Helsingissä, Oulussa ja Tampereella tiistaina 21.4.2015 kello 13–16. Tentin järjestelyistä vastaa Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, joka on pääsuunnittelijan pätevydentoteamisjärjestelmän sihteerijärjestö.

Tentti on tarkoitettu kaikille niille pääsuunnittelijan pätevyyttä hakeville, jotka eivät voi korvata pätevyyden myöntämisen edellytyksenä olevaa pääsuunnittelutenttiä kokemuksella. Tentti koostuu kuudesta kysymyksestä, jotka professori **Kari Salonen** valitsee tenttikysymyspankista. Päivitetty tenttikysymyspankki ja kirjallisuusluettelo suositeltavasta pääsuunnittelua koskevasta kirjallisuudesta sekä lisätietoa pääsuunnittelijan pätevyyden toteamisen edellytyksistä löytyvät verkkosivuilta www.safa.fi > Koulutus > Suunnittelijapätevydet. Mukaan tenttiin tarvitaan vain kynä ja kumi – muun tarvittavan materiaalin jakaa tentin järjestäjä.

Tentin hyväksytysti suorittamiseksi osanottajan tulee vastata kuudesta kysymyksestä valitsemaansa viiteen siten, että jokaisesta kysymyksestä kertyy pisteitä ja että saavutettujen pisteiden yhteismäärä on vähintään 60 prosenttia tentin maksimipisteistä. Jokaisesta tenttikysymyksestä voi saada korkeintaan 5 pistettä, jolloin koko tentin maksimipistemäärä on 25 pistettä. Hyväksytysti suoritettu tentti on voimassa 5 vuotta.

Tentin hinta on 150 euroa + alv 24 prosenttia.

Lisätietoa tentistä ja pääsuunnittelijan pätevyydestä löytyy osoitteesta www.safa.fi tai antaa pätevyyslautakunnan sihteerä Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi ja 041 528 2952.

Ilmoittautumiset tenttiin tulee tehdä maanantaihin 13.4. mennessä osoitteesta www.safa.fi > Koulutus tai sähköpostitse koulutus@safa.fi. (Muistathan ilmoittaa laskutusosoitteesi ja tenttipaikkakunnan.) Tentin järjestämisen edellytyksenä paikkakunnilla on, että ilmoittautumisia tulee vähintään 10 kappaletta Helsingin tenttiin, 5 kappaletta Tampereen tenttiin ja 5 kappaletta Oulun tenttiin.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
pääsuunnittelijan pätevyyden sihteerijärjestö

Aalto vieraillla vesillä

Talviselle Rovaniemelle kokoontui kolmen päivän seminaariin noin kahdeksankymmentä Aalto-tutkijaa kolmestatoista maasta. Aallon kansainväliseen uraan pureuduttiin teemalla *Alvar Aalto Beyond Finland*.

Seminaarin osallistujajoukko sai kuulla Rovaniemen kaupungintalon komeassa valtuustosalissa toistensa tutkimusten viimeisimpiä tuloksia. Innostunut ajatustenvaihto jatkui käytävä- ja kahvipöytäkeskusteluissa. Kyseessä oli Alvar Aalto -säätiön järjestämä Aalto-tutkijoiden seminaari, joka pidettiin nyt toista kertaa.

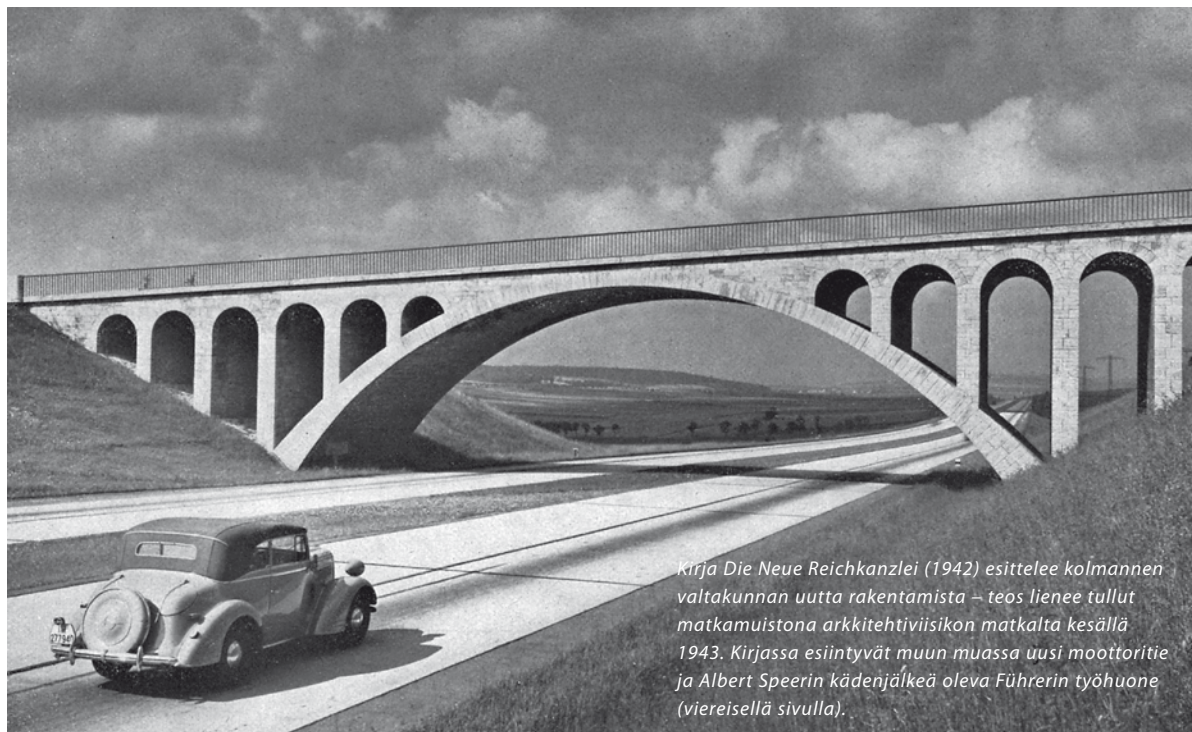
Yli neljäkymmenen esityksen joukosta on epäkiitollista nostaa esiin yksittäisiä puheenvuoroja, mutta Aallon toimiston entiset työntekijät **Eric Adlercreutz** ja **Demetri Porphyrios** arvioivat kiinnostavasti Aallon tuotantoa. Kreikkalaistaustainen Porphyrios raotti Aallon tuotannon erityispiirteitä ja koetti analysoida sitä, mitä monet tutkijoista kiersivät kuin kissat kuumaa puuroa: mikä Aallon arkkitehtuurissa on erityistä.

Ilmeikkäimmilleen Porphyrios pääsi vastatessaan yleisön kysymyksiin ja kertoessaan Aallon olettaen hänen kreikkalaisena tienneen kaikki temppelit ja antiikin ihmeet. Se ohjasi Princetonista valmistuneen arkkitehdin uran uusiin uomiin ja kannusti häntä myös rakennustaiteen tutkimukseen. Adlercreutz puolestaan arvioi Aallon toimistossa tehtyjen työvuosien vaikutusta omaan menestyksekkääseen uraansa.

Valtaosa tutkijoista ja kuulijoista edusti kuitenkin ikäpolvia, jotka eivät olleet Alvar Aallon kuollessa – liki neljä vuosikymmentä sitten – tuskin syntyneetkään.

Sota-ajan rohkea retkikohde

Aallon arkkitehtuurista ja muotoilusta sekä näiden vaikutuksista kumpuaa yhä uusia tutkimusaiheita. Rakentamatta syystä tai toisesta jääneitä kohteita on valmistunut mallinnoksina virtuaalitodellisuuteen. Ruotsalaistutkija **Rasmus Waern** kuvaili länsinaapurin merkitystä Aallolle sekä uran alkuvaiheen innoituksen virittäjänä että myöhempien, toteuttamatta jääneiden suurhankkeiden pettymysten kohteena.

Kirja *Die Neue Reichkanzlei* (1942) esittelee kolmannen valtakunnan uutta rakentamista – teos lienee tullut matkamuistona arkkitehtiviisikon matkalta kesällä 1943. Kirjassa esiintyvät muun muassa uusi moottoritie ja Albert Speerin kädenjälkeä oleva Führerin työhuone (viereisellä sivulla).

Monissa esitelmissä korostuivat välimerelliset tunnelmat, mutta Arkkitehtuurimuseon tutkimuspäällikkö **Juhana Lahti** kertoi Aallon toisenlaisesta, monia kuulijoita hämmästyttäneestä ulkomaanmatkasta. Kyseessä oli Aallon, **Aarne Ervin**, **Viljo Revellin**, **Jussi Paatelan** sekä **Esko Suhosen** kiertomatka natsi-Saksassa valtion vieraina kesällä 1943. Lahti oli löytänyt matkasta kiinnostavan kuvauksen, joka oli *Arkkitehdissa* 2/1944 julkaistua, neutraalia ja kritiikitöntä artikkelia värikkäämpi.

Avoimia kysymyksiä on yhä runsaasti esimerkiksi tämän keskellä sotaa toteutuneen, sangen erikoisen matkan aloitteentekijästä ja edustajien valinnasta. Dokumenttien perusteella Aalto vitkutteli päätöstään matkalle osallistumisesta: tiiviit sodanaikaiset yhteydet Yhdysvaltoihin, Saksan viholliseen, lienevät olleet osasyynä.

Uutta tutkimusta on virittänyt myös Aalto-museon ja Vitran yhteistyönä toteutettu ja pian Etelä-Saksasta eteenpäin jatkava suuri Aalto-näyttely. Vitra-museon kuraattori **Jochen Eisenbrand** esitteli Aallon innostusta valokuvaukseen ja elokuvaan, joihin antoivat runsaasti virikkeitä yhteydet keskieurooppalaisiin kollegoihin ja taiteilijoihin.

Kadonneen veistoksen mysteeri

Päivien antiin kuului myös tutustumiskäyntejä Aallon Rovaniemen-kohteisiin, joista varsinkin kirjasto hienoine sisätiloineen ja upeine yksityiskohtineen oli takuuvarma elämys. Myös ”Lapin Tapiolan” eli Korkalorinteen kerros- ja rivitalot olivat helmikuun lopun auringossa parhaimmillaan. Keskustan ytimessä sijaitsevan Ahon liiketalon julkisivusta mystisesti poistunut *Aurora borealis* -reliefi sen sijaan kummeksutti kaikkia. Missä luuraa Aallon ja kuvanveistäjä **Veikko Häivöjan** yhteistyönä syntynyt turkasen painava veistos?

Noin neljännes tutkijajoukosta osallistui paripäiväiselle paluuekskursiolle. Tiivis matkaohjelma vei Oulussa oleville tehdasalueille, Alajärvelle ja Seinäjoelle. Viimeisessä kohteessa Aallon rakennusten ohella ihastutti JKMM:n uusi kirjasto sekä sisätiloiltaan että Lakeuden ristin kellotornin korkeuksista. Ikään kuin seminaarin päätöksenä emeritusprofessori **Vilhelm Helander** piti Seinäjoen kaupungin valtuustosalissa tapansa mukaan innostavan esityksen Aallon lukuisista toteutumattomista kilpailuehdotuksista. Aalto-ähkyä potemattomat jatkoivat vielä **Maija Kairamon** johdolla päiväretkelle Viipuriin.

Jonas Malmberg

Kirjoittaja työskentelee Alvar Aalto -säätiön rakennusperintöyksikössä ja osallistui seminaarin jälkeisen kotimaan ekskursioiden järjestelyihin.

”AALLON ARKKITEHTUURISTA JA MUOTOILUSTA SEKÄ NÄIDEN VAIKUTUKSISTA KUMPUA YHÄ UUSIA TUTKIMUSAIHEITA.

Seminaarin esitykset on julkaistu artikkelikokoelmassa Silvia Micheli ja Esa Laaksonen (toim.): *Aalto Beyond Finland – Architecture and Design*. Alvar Aalto -säätiö 2015. 342 sivua.

Italia la bella – italialainen arkkitehtuuri Suomessa

Bryggman-säätiö järjesti helmikuussa tutkijoille, asiantuntijoille ja opiskelijoille seminaarin, jossa tutkiskeltiin, millä tavoin ja miksi italialainen arkkitehtuuri näkyy suomalaisessa rakentamisessa.

Professori **Luigi de Anna** kertoi Turun yliopistossa järjestetyn seminaarin aluksi Italian vaikutuksesta suomalaiseen ja turkulaiseen kulttuuriin ylipäätään. Hän mainitsi esimerkkinä ruokakulttuuriin saapuneita vaikutteita historiallisesta näkökulmasta – kuten italialaissukuisen **Katariina Jagellonican** Turun linnaan 1500-luvulla mukanaan tuoman haarukan tai Aurajoen rantaan 1800-luvulla avatun ravintola Pinellan, jonka perusti italialaissukuinen **Nils Henrik Pinello**. Ravintola toimii edelleen samalla paikalla.

Suomalaiset arkkitehdit matkustelivat Italiassa jo 1920-luvulla ja toivat palatessaan vaikutteita sikäläisestä rakentamisesta. Historioitsija **Kim Björklund** kertoi **Hilding** ja **Eva Ekelundin** matkoista Italiaan 1920-luvun alussa. Arkkitehtipariskuntaa kiinnosti erityisesti arkirakentaminen ja tutustuminen tavallisen italialaisen elämään mutta myös italialainen taide. Kenties ajatuksena oli oman kansallisen tyylin kehittäminen juuri itsenäistymisen jälkeen.

Suomeen muutti myös arkkitehteja, joiden sukujuuret olivat Italiassa. Tällainen oli esimerkiksi **Charles Bassi**, joka suunnitteli Turkuun lukuisia rakennuksia 1700- ja 1800-lukujen vaihteessa. Hän oli ensimmäinen ammatillisesti koulutettu arkkitehti Suomessa.

Tutkija **Marja-Liisa Pohjanvirran** mukaan Bassin ura Turussa urkeni Akatemiatalon rakennustöiden valvojana. Bassi suunnitteli itse muun muassa Turun piispanpalon (1803), maaherran residenssin (1814) ja Seurahuoneen (1811–1812), joka toimii nykyään Turun kaupungintalona. Hän piirsi myös lukuisia loistokkaita huviloita ja kartanoita yksityishenkilöille. Hänellä oli siten huomattava italialaisvaikutus Turun uusklassismiin.

Tohtori Silvia Micheli ja historioitsija Kim Björklund.

Italiasta Turkuun

Tohtori **Silvia Micheli** Queenslandin arkkitehtuurikoulusta piti vauhdikkaan esityksen **Erik Bryggmanin** suhteesta italialaiseen arkkitehtuuriin. Micheli on itse asunut Suomessa muutamana vuoden ajan ja kirjoittanut Bryggmanista kirjan osana italialaista tohtorintutkintoaan. Micheli on perehtynyt moderniin suomalaiseen arkkitehtuuriin.

Erik Bryggmaniin liittyvää seminaaria ei voi tuki pitää ilman **Helena Soiri-Snellmania**, joka on yksi parhaista Bryggman-asiantuntijoista Turussa. Hänen oma kirjansa Bryggmanista julkaistiin muutama vuosi sitten. Tällä kertaa Soiri-Snellman esitteli sekä kuuluisia että vähemmän julkisuudessa esillä olleita Bryggmanin toteutuneita saaristohuvilasuunnitelmia.

Lopuksi turkulainen arkkitehti esitteli ajankohtaisen kulttuurialojen ja luovien alojen yritysten keskuksen, Logomon. Sitä on kehitetty eri vaiheiden ja kulttuuripääkaupunkivuoden tilapäisten ratkaisujen jälkeen osissa nykyiseen muotoonsa. Viimeinen rakennusvaihe on juuri päättymässä.

Seminaariin osallistui satapäinen yleisö. Ensi vuodelle kaavailaan kaksipäiväistä seminaaria Erik Bryggmanin 125-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Tiltu Nurminen

TILTU NURMINEN

Muotoilua napapiirillä

Maaailman pohjoisin muotoiluviikko Arctic Design Week järjestettiin jo seitsemännen kerran Rovaniemen napapiirillä. Tämän vuoden teemana oli Läpinäkyvyys – Transparency.

Arctic Design Weekin tavoitteena on tuoda esiin ja kehittää arktisen alueen kulttuuria, hyvinvointia ja liike- taloudellisia mahdollisuuksia muotoilun menetelmillä. Tapahtuma tarjoaa näyteikkunan monille paikallisille yrittäjille ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan opiskelijoille. Tapahtuman pääjärjestäjät ovat Rovaniemen kaupunki, Rovaniemen Kehitys ja Lapin yliopisto.

Helmikuudessa tapahtumassa kokeiltiin tällä kertaa uusia tapahtumamuotoja ja tehtiin yhteistyötä uusien tahojen kanssa. Yksi uutuus oli kauppakeskus Revontulella koko viikon ajan auki ollut Tekijöiden olkkari (Makers's Lounge). Se oli designviikon oma olohuone. Tilassa pyöri käsityöläisiä, nikkareita, taiteilijoita ja muotoilijoita, ja yleisölle järjestettiin erilaisia työpajoja. Rennossa ilmapiirissä avattiin tuotteiden tarinoita ja pyrittiin herättämään uteliaisuutta muotoilua kohtaan.

Muita uutuuksia olivat lounastreffit eli designbrunssit, nuotiopiirikeskustelut, lasten muotoilutyöpajat, Aitta Deli -pop-up-ravintola ja Arctic Pride -kulkue. Jäätelöbaarissa tarjottiin rovanien meläisen jäätelötehtaan Arctic Ice Cream Factoryn herkkuja. Päätapahuma oli Arctic Design Week -seminaari.

Arkkitehtuuri mukana

Tapahtumia ja näyttelyjä järjestettiin Rovaniemen parhaissa arkkitehtuurikohteissa eli **Alvar Aallon** suunnittelemissa kaupungintalossa (1988), museo ja tiedekeskus Arktikumissa (1992/1997), Arktikumin viereen rakennetussa Metsähallituksen toimitalossa (2010) ja tiedekeskus Pilkkeessä.

Muotoilualan ja arkkitehtuurin kiinteää kytköstä edustivat myös Alvar Aallon tutkijakonferenssi ja seminaarin yhteydessä järjestetty Aalto-työpaja muotoilu- ja arkkitehtiopiskelijoille.

Työpajassa pohdittiin yksityiskohdan ja kontekstin suhdetta. Tehtävässä tuli tutkia Rovaniemen kaupungintalon eri tiloja. Opiskelijat tekivät hyviä havaintoja rakennuksen nykytilanteesta, kerroksellisuudesta sekä siihen tehdyistä hyvistä ja huonoista muutoksista. Huonoihin ratkaisuihin opiskelijat esittivät vaihtoehtoisia, Aallon suunnitelmia kunnioittavia ratkaisuja. Työpajan järjestivät Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta, Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunta ja Rovaniemen kaupunki.

Arctic Design Week kehittyy ja uudistuu. Pohdinnassa on jo vuosien 2016 ja 2017 designviikot. Kiinnostuneet yhteistyökumppanit voivat ottaa yhteyttä tuotantotiimin jäseniin.

Eva Persson Puurula ja Marja Yliniva

Lisätietoa osoitteesta www.arcticdesignweek.fi.

Tekijöiden olkkari kauppakeskus Revontulella.

EVA PERSSON PUURULA

YRITTÄJÄKOULUTUSTA — arkkitehdeille, maisema-arkkitekheille ja sisustusarkkitekheille

8. ja 16.4.2015

Rakennustietosali, Malminkatu 16 A (8. krs), Helsinki

Keskiviikko 8.4.2015 YRITYSTOIMINNAN PERUSTEITA

- 8.30 Ilmoittautuminen ja kahvi
9.00 Yrityksen perustaminen – yritysidea ja yritysmuodot, *N.N.*
10.00 Suunnittelutyön hinta – hinnan muodostus, palkkiorakenne ja tarjouspyynnöt
toiminnanjohtaja *Vesa Juola*,
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
11.00 Suunnittelutoimiston talous-, kirjanpito- ja verotuskysymykset
johtaja *Sanna Kaita*, Greenstep Oy
12.00 Lounastauko
13.00 Yrittäjän neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot
• Tunteet neuvottelussa
• Intressipohjainen neuvottelustrategia: miten saavutat omat tavoitteesi ja säilytät hyvät suhteet
toimitusjohtaja *Jonna Kangasoja*, Akordi Oy
(Osuus sisältää kahvitaunon)
16.00 Koulutuspäivä päättyy

Torstai 16.4.2015 TYÖKALUJA KANNATTAVAAN YRITYSTOIMINTAAN

- 9.00 Työnantajan rooli – velvoitteet ja vastuut
yksityisen sektorin asiamies,
VT *Hanna Huotari*, Tekniikan Akateemiset TEK
10.00 Suunnittelun sopimusasiakirjat –
(THS / KSE / tehtäväluettelot)
toiminnanjohtaja *Vesa Juola*,
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL
11.30 Lounastauko
12.30 Suunnittelijan oikeudet tilaajan
sopimusrikkomuksessa
asiantuntija, OTL *Ville Laine*,
Asiantuntijatoimisto JB Eversheds Oy
13.30 Kahvi
14.00 Yrittäjän neuvottelu- ja vuorovaikutustaidot
• Työvälineitä monen toimijan välisen neuvottelun ja osallistumisprosessien hallintaan
• Johtajan neuvottelutaidot
toimitusjohtaja *Jonna Kangasoja*, Akordi Oy
17.00 Koulutuspäivä päättyy

OSALLISTUMISMAKSU

SAFAn, MARK:n ja SION jäsenille hinta on 400 € + alv 24 % ja ei-jäsenille 450 € + alv 24 % sisältäen koulutuksen, aineiston sekä ohjelmaan merkityt kahvitarjoilut. Lounas on omakustanteinen.

ILMOITTAUTUMINEN

Sitova ilmoittautuminen on viimeistään kaksi viikkoa ennen koulutuksen alkua. Ilmoittautumiset: www.safa.fi > Koulutus
Viikkoa ennen koulutuksen käynnistymistä tehdyistä peruutuksista veloitetaan 50 % ja paikalle saapumatta jättäneiltä 100 % osallistumismaksusta. Osallistujan nimi voidaan vaihtaa ennen koulutuksen toteutusta. Pidätämme oikeuden ohjelmamuutoksiin.

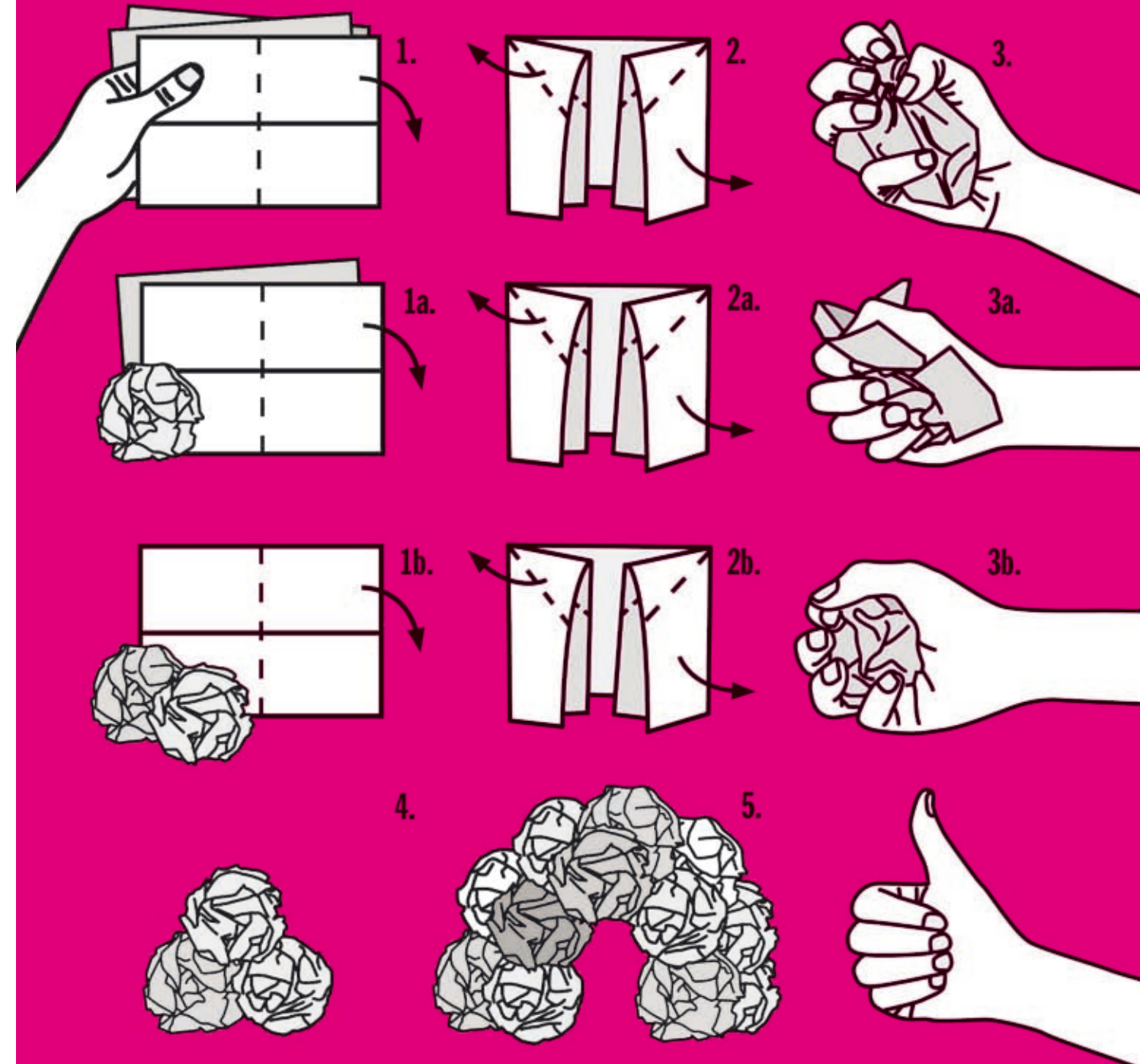
LISÄTIETOJA: Koulutusvastaava Pia Selroos, puh. 041 528 2952, pia.selroos@safa.fi

SAFA KOULUTTAA

ARKKITEHTIPÄIVÄT JYVÄSKYLÄ 22.–23.5.

"PITKIN POIKIN"

Varmistuneet luennoitsijat ja ohjelma: safa.fi/arkkitehtipivat. Ilmoittautuminen auki nyt.

LUONNON MONIMUOTOISUUS vaarassa

Luonto voi huonosti. Eliölajeista kuolee sukupuuttoon prosentti sadassa vuodessa, mikä on tuhat kertaa enemmän kuin sukupuuttoonopeus ennen ihmisen vaikutusta. Lajien sukupuuttovauhdin arvellaan edelleen kasvavan vuoteen 2050 mennessä 10 prosenttiin sadassa vuodessa, synkimpien arvioiden mukaan jopa 20–30 prosenttiin. Silloin jopa kolmannes lajeista häviäisi sadassa vuodessa.

Puut viilentävät kesällä ja hillitsevät tuulia talvella. Suuri puu voi sitoa jopa 1 000 kiloa ilman epäpuhtauksia vuodessa. Pohjolankatu, Käpylä.

Lajikirjon lisäksi myös yksilömäärät ovat romahtaneet. Viimeisen neljän vuosikymmenen aikana maapallon selkärangasisten populaatiokoot ovat pienentyneet puoleen. Suomessa esimerkiksi suoperhoset ovat vähentyneet seurantalutkimuksissa 60 prosenttia viimeisten 25 vuoden aikana.

Näillä musertavilla tiedoilla aloitti akatemiaprofessori **Ilkka Hanski** Laiturin *Unelmat paremmasta maailmasta* -näyttelyn yleisötilaisuuden tammikuussa.

KAUPUNKIMETSÄT OVAT USEIN
MONIMUOTOISEMPIA KUIN
TEHOVILJELLYT MAALAISMETSÄT.

Monimuotoisuudella lukuisia etuja

Suurimmat syyt luonnon monimuotoisuuden heikentymiseen ovat liikakalastus ja -metsästy, elinympäristöjen muuttuminen ja tuhoutuminen sekä ilmastonmuutos. Myös lisääntyvä lihansyönti on globaalisti merkittävä tekijä, sillä rehun tuotantoon tarvitaan yhä valtavampia maa-aloja.

Luontoa ja sen monimuotoisuutta kannattaisi varjella – ihan ihmislajin itsensäkin takia. Mitä monimuotoisempi eliöyhteisö on, sitä vakaampi se on ja sitä paremmin se kestää muutosta. Lisäksi lajivalikoimaltaan rikas eliöyhteisö kukoistaa ja on tuottoisa. Ihmiselle välttämättömiä ekosysteemipalveluita eli ihmisten luonnosta saamia hyötyjä ovat esimerkiksi ravinto, puhdas vesi, hyönteisten suorittama viljelykasvien pölytys ja uusiutuvat raaka-aineet.

Luonnon monimuotoisuudella on myös vaikutuksia ihmisen terveyteen ja hyvinvointiin. Ihmiskeho on ikään kuin ulkoistanut osan tärkeistä tehtävistään mikrobeille. Mitä steriilimpi ympäristö lähellämme on, sitä vähemmän näitä apureita on käytettävissämme.

Ilkka Hanskin sekä Hyksin Iho- ja allergiasairaalan emeritusprofessori **Tari Haahtelan** ja heidän kollegojensa poikkitieteelliset tutkimukset ovat osoittaneet selvän yhteyden kodin ympäristön ja lasten allergisen herkistymisen välillä. Siellä missä metsää ja maatalousmaata on kodin ympärillä kolmen kilometrin säteellä runsaasti, herkistyneiden osuus on vain 10 prosenttia. Sen sijaan siellä missä kodin ympärillä on vain vähän vihreää ympäristöä, herkistyneiden osuus on yli 30 prosenttia. On myös viitteitä ympäristön maankäytön vaikutuksista autoimmuunisairauksiin, tiettyihin syöpiin ja masennukseen.

Ratkaisuna hallittu hoitamattomuus

Kaupungeissa ja rakennetussa ympäristössä Hanski näkee viheralueiden ja pihojen hallitun hoitamattomuuden olevan merkittävä apu luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Kaupunkimetsät ovat usein monimuotoisempia kuin tehoviljellyt maalaismetsät. Hallittu hoitamattomuus myös toisi kunille säästöjä. Hoito maksaa.

Hanskin omalla ”hallitusti hoitamattomalla” pihalla elää 340 kasvi- ja hyönteislajia, joista kaksi lajia on silmällä pidettäviä. Pihaa pidetään ketona, ja se niitetään pari kertaa vuodes-

Metsien pirstaloitumisen vuoksi metsot ovat vähentyneet noin 70 prosenttia 1960-luvulta 1990-luvulle – tavallisetkin lajit hupenevat.

sa. Kynityn nurmikon, saati asfaltoidun pihan, lajimäärässä ei ole hurraamista.

Pihojen hoitokulttuurin muutos ja pihojen muodostama verkosto on Hanskin mukaan valtava mahdollisuus luonnon monimuotoisuuden kannalta. Suomen reilun miljoonan omakotitalon pihojen yhteenlaskettu pinta-ala on 1 500 neliökilometriä. Vertailuksi Pallas-Yllästunturin kansallispuiston pinta-ala on 1 020 ja Saaristomeren kansallispuiston 500 neliökilometriä.

Pihan kauneus on katsojan silmissä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että lapset, joiden kotipihoilla on eniten luonnonkasveja, pysyvät terveimpinä kuin lapset, joiden kotipiha on kivetty tai hoitonurmikkoa. Voisiko vehreydestä tulla statussymboli steriiliin asfaltin tai nurmikon sijaan?

Viherkatot ja urbaanivihreä avuksi

Ympäristötieteen tohtori **Susanna Lehvävirta** kertoi ekosysteemipalveluista kaupungissa. Kaupunkimetsät puhdistavat ilmaa ja tasaavat lämpötila- ja kosteuseroja. Viheralueet puhdistavat pinta- ja pohjavesiä ja vähentävät jopa sateiden aiheuttamaa tulvariskiä. Samalla ne tarjoavat asukkaille virkistysmahdollisuuksia.

Sade- ja sulamisvesien luonnonmukaisessa käsittelyssä vesiä viivytetään tontilla mahdollisimman pitkään ennen niiden johtamista pienvesistöihin. Viherkatto voi pidättää jopa 50–65 prosenttia sadevedestä. Lisäksi viherkatot suodattavat sadevesistä epäpuhtauksia ja viilentävät rakennusta. Sadevesialtaat ja -uomat lisäävät myös alueen viihtyisyyttä.

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti ja Kunkaantammen projektipäällikkö **Suvi Tyynilä** kertoi hiilidioksidipäästöjen vähentämisen ja resilienssin olevan jo pääteemoja

KUVAT: PEKKA HÄNNINEN

kaupunkisuunnittelussa. Resilienssillä tarkoitetaan kykyä vastustaa vahingollisia muutoksia: kykyä joustaa, selviytyä, korjautua ja toipua ääritilanteissa.

Resilienssi tuo uusia näkökulmia koko kaupungin muotoiluun. Ennen kaupunkirakenteen elementeille ja osille oli erotellut tehtävät. Tulevaisuudessa ne ovat toisiinsa limittyvä ku-delma, jossa esimerkiksi rakennukset ja korttelialueet ovat osa kaupunkivihreää, puistot ja aukiot hallitsevat tonttien sade-vesiä ja katupuut suojaavat asuntoja ylikuumenemiselta.

Uutena työkaluna kaupunkivihreän lisäämiseen Tyynilä mainitsi viherkertoimen. Siinä pisteytetty viherpinta-ala suhteutetaan kokonaispinta-alaan. Urbanivihreä ei ole vain viihtymistä varten vaan myös selviytymiskeino ilmastonmuutoksen ääri-ilmiöiden yleistyessä.

Hiilidioksidipäästöjä Tyynilä hillitsisi paitsi rakennusten ja liikenteen energiatehokkuudella ja uusiutuvilla energiamuodoilla myös puurakentamisella: puurakennusten rakennusvaiheen hiilipiikki on pieni verrattuna muihin materiaaleihin.

”Kotiplaneettamme kaikkein erityisin piirre on monimuotoinen elämä – me emme tiedä, onko missään muualla vastavaa”, Hanski muistutti.

Pekka Hänninen

Viherkatot viivytävät sadevesiä ja viilentävät rakennusta. Tiiviissä kaupungissa rakennus voi näin jopa parantaa ympäristöään. Suomen Metsä museo Haltia.

Nollaenergiatalot ovat vielä vieraita suomalaisille

Vuodesta 2020 eteenpäin EU:ssa rakennetaan ainoastaan nollaenergiataloja. Silti niiden idean tuntee vain puolet suomalaisista, Aalto-yliopiston tutkimus osoittaa.

Suomalaiset suhtautuvat positiivisesti uusiutuvan energian käyttöön mutta ovat haluttomia maksamaan siitä. Tämä käy ilmi Aalto-yliopiston tekemästä kyselytutkimuksesta, jossa selvitettiin asukkaiden tietoutta ja mielikuvaa muun muassa uusista energiatekniikoista ja nollaenergiataloista.

Selvä enemmistö suhtautui uusiin energiatekniikoihin joko myönteisesti tai neutraalisti. Silti vain kolmannes piti niiden hyödyntämistä asuintalojen yhteydessä tärkeänä, ja valtaosa ei ollut valmis maksamaan niistä ylimääräistä. Nollaenergia-

talon käsite oli tuntematon peräti 46 prosentille vastaajista, vanhempi yliopistonlehtori, TkT **Kari Alanne** kertoo.

Paneelit kaikkiin taloihin

EU:n energiatehokkuusdirektiivi määrää jäsenvaltiot varmistamaan, että vuoden 2020 loppuun mennessä kaikki uudet rakennukset ovat lähes nollaenergiataloja. Lähes nollaenergiatalon kriteerit ovat jäsenmaissa vasta työn alla, mutta Alanne mukaan niiden suurimmat erot nykyisiin rakennuksiin ovat erittäin suuri energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käytön maksimointi.

Tämä tarkoittaa energialähteiden tuomista kaikkiin rakennuksiin. Pientaloissa ne ovat käytännössä aurinkosähkö-paneeleita, mutta rakennusryhmissä voidaan hyödyntää myös isompia biomassalla käyviä tuotantolaitoksia.

Yli 130 ehdotusta rakennetun ympäristön parantamiseen

Rakennetun omaisuuden tila ROTI 2015 -hanke keräsi lähes sata kiinteistö- ja rakennusalan asiantuntijaa arvioimaan rakennetun ympäristön nykytilaa ja tulevaisuutta. Hankkeessa tarkasteltiin rakennuksia, liikenneverkkoja sekä yhdyskuntateknisiä järjestelmiä. Lisäksi selvitettiin digitaalisia ratkaisuja sekä alan koulutusta ja kehitystä.

Rakennetun omaisuuden nykytilalle ROTI 2015 -hankkeen viisi asiantuntijapaneelia antoivat seuraavat arvosanat: rakennukset 7, liikenneverkot 7, yhdyskuntateknikka 7 ½, digitaaliset ratkaisut 6 ½, koulutus ja kehitys 7.

Hankkeen tuloksena syntyi yli 130 kehitysehdotusta, jotka voi tiivistää julkisen sektorin keskeisimmiksi tavoitteiksi.

Rakennetun ympäristön ministeriö

Rakennettu ympäristö on yhä monimutkaisempi kokonaisuus, jossa on valtavasti käyttämättömiä mahdollisuuksia. Suomen kilpailukykyyn ja hyvinvoinnin perusedellytysten turvaamiseksi ja kehittämiseksi maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvät valtionhallinnon asiat on yhdistettävä rakennetun ympäristön ministeriöksi.

Tietomalli kaikkiin merkittäviin julkisiin hankkeisiin

Digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään kiinteistö- ja rakennus-alalla yhä vähän, ja vallitsevat käytännöt ovat usein päällekkäisiä ja käyttäjälle liian monimutkaisia. Kaikissa merkittävisä julkisissa rakennus- ja korjaushankkeissa on edellytettävä vuoden 2017 alusta alkaen tietomallipohjaista toimintaa.

Alalle yhteinen koulutus- ja osaamisstrategia

Suomalaisen rakentamisen laatu vaihtelee liian paljon, ja lisäksi rakennushankkeiden vaatimustaso on lyhyessä ajassa moninkertaistunut. Paras laatutakuu alalle on vaativa asiakas, joten välttämätön jatko valtakunnallisille kosteus- ja hometalkoille on elinkaaritalkoot. Samalla valtion ja alan on yhdessä laadittava kaikki alan koulutus- ja osaamisstrategia.

Säästöjä panostamalla julkisiin tilaajaresursseihin

Huomattava osa rakentamisen panoksista kuluu yhä hukkaan ja odotteluun, vaikka tarjolla on runsaasti tuottavuutta parantavia työkaluja elinkaaren eri vaiheisiin. Tila- ja järjestelmätarpeiden oikealla määrittelyllä, tietomallinnuksella ja uusilla yhteistoimintamalleilla voidaan säästää jopa kymmeniä prosentteja hankkeiden kustannuksista. Nämä kaikki ovat kuitenkin saavutettavissa vain, jos valtio ja kunnat panostavat voimakkaasti rakennetun ympäristön parissa toimivan henkilöstönsä riittävyyteen, osaamiseen ja kehittämiseen.

DO!

“WE HAVE GATHERED
SOME OF THE BEST
MINDS IN ARCHITECTURE,
TO TALK ABOUT DOING IT.
BOOK THE DATE.”

- ANSSI LASSILA / OOPÉAA, CHAIR -

Lähes nollaenergiarakennukset tulevaisuuden Suomessa

Helmikuussa julkistettiin FinZEB-hankkeen ehdotukset tulevaisuuden lähes nollaenergiarakennuksia määrittäviksi E-luvuiksi rakennustyypeittäin. Ohjaako ehdotettu monimutkainen malli suomalaista rakentamista tarkoituksenmukaiseen suuntaan?

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi edellyttää, että EU:n jäsenmaissa kaikkien uusien rakennusten tulee olla lähes nollaenergiarakennuksia viimeistään vuoden 2020 jälkeen. Julkisia rakennuksia vaatimus koskee jo vuoden 2018 jälkeen. Jäsenvaltiot määrittelevät itse vähimmäisvaatimukset rakennusten energiatehokkuudelle.

FinZEB-hanke perustettiin syksyllä 2013 muotoilemaan rakennusalan ehdotus siitä, kuinka kansalliset vaatimukset tulisi asettaa. Hankkeen takana olivat muun muassa Rakennusteollisuus RT, LVI-talotekniikkateollisuus ja ympäristöministeriö sekä pääkonsulttina Granlund.

Direktiivi nostaa esiin uusiutuvan energiantuotannon merkityksen. Juuri tähän liittyykin ehdotuksen merkittävien uudistusten: hankkeen esityksen mukaan rakennuksesta lämpö- tai sähköverkkoon myyty energia huomioitaisiin rakennuksen E-luvussa eli kokonaisenergiankulutuksessa – toisin kuin nykyisissä laskentasäännöissä.

Kokonaisuus lipuu otteesta

FinZEB-hanke on käyttänyt tarkastelunsa pohjana rakennuksen investoinnit ja säästöt huomioivaa elinkaarikustannuslaskentaa, ja se esittää tiukennuksia pääosin E-luvun mukaan laskettuna. Tämä onkin monilla tavoin terve lähestymistapa. E-luvulla voidaan löytää kohteelle paras tapa saavuttaa tiukat energiatehokkuusvaatimukset rajoittamatta tarpeettomasti energiatehokkuutta parantavia keinoja tai rakennuksen arkitehtuuria.

Hankkeen tuloksena esitettiin nelivaiheinen menettely vaatimusten toteuttamiseen. Siihen kuuluisi lämpöhäviötarastelu (tasauslaskenta), E-luvun laskenta, sähkötehon tarkastelu sekä muita tarkasteluja, kuten ylläpönnemistarkastelut. Voitaisiko samaan tai parempaan lopputulokseen kuitenkin päästä yksinkertaisemmalla menettelytavalla? Monimutkainen ja vaikeasti perusteltava menettely tekee muutenkin mo-

nien erikoisalojen osaamista yhdistävästä energiatehokkuudesta entistä vaikeammin hallittavan kokonaisuuden.

Rakennusten energiatehokkuutta ohjaamalla pyritään vähentämään tuontienergiariippuvuutta ja kasvihuonekaasupäästöjä. Auttaako esitetty vaatimustaso suomalaisia toteuttamaan ilmastotavoitteensa, vai vaikeutammeko monimutkaisilla säädöksillä vain tarpeettomasti uudisrakentamisen lupamenettelyjä?

Rakentamismääräysten tulevat muutokset valmistellaan ympäristöministeriössä siten, että säädökset yritetään saada lausuntovaiheeseen vuoden 2016 alussa. Uudet määräykset tulevat voimaan näillä näkymin vuoden 2017 alussa ja sovellettavaksi vuoden 2018 alussa. Tulevat määräykset vaikuttavat merkittävästi siihen, minkälaisia tulevaisuuden rakennukset ovat ja minkälaiseksi rakennetun ympäristön suunnittelijoiden työ muodostuu.

Petteri Lautso ja Kimmo Lylykangas

”

ESITYKSEN MUKAAN RAKENNUKSESTA LÄMPÖ- TAI SÄHKÖVERKKOON MYYTY ENERGIA HUOMIOITAIIN RAKENNUKSEN E-LUVUSSA – TOISIN KUIN NYKYISISSÄ LASKENTASÄÄNNÖISSÄ.

Järvenpään nollaenergiatalo, syksy 2011.

KOTIMAA

MAALISKUU

26.3.2015 klo 17–19

Mitä tulevaisuus tarjoaa rakentajille kasvavalla pääkaupunki-seudulla?

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Keskustelutilaisuudessa tarkastellaan ajankohtaista yleiskaavavisioita, esimerkiksi sitä, ratkaiseeko bulevardisointi tulevan rakentamistarpeen ja minne liikenne pannaan.

• laituri.hel.fi

26.–29.3.2015

Oma Koti, Oma Mökki ja Sisusta 15 -messut

Helsingin Messukeskus, Messuaukio 1, Helsinki.
Kevätmessuilla on tarjolla laajasti tietoa rakentamisesta, remontoimisesta ja sisustamisesta. Ohjelmassa on myös eriteemaisia seminaareja, tietoiskuja ja työnäytöksiä. Samaan aikaan Messukeskuksessa järjestetään Kevätpuutarha- ja Lähiruoka & Luomu -tapahtumat.

• www.messukeskus.com

HUHTIKUU

11.–12.4.2015

Savonlinnan rakennusmessut

Talvisalon jäähalli, Savonlinna.
Messujen aiheita ovat asumisen ja rakentamisen lisäksi esimerkiksi energiaratkaisut, kaavoitus ja tietoliikenne.

• savrakmessut.expomedia.fi

13.–18.4.2015

Kaupunkisuunnittelumessut 2015

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Messujen teemana on kaupungin kasvu – Helsinki varautuu kasvuun uuden yleiskaavan myötä. Messuilla ei esitellä yksittäisiä hankkeita vaan avataan keskustelua kaupungista – niin julkishallinnon, oppilaitosten, järjestöjen kuin organisaatioidenkin näkökulmasta.

• laituri.hel.fi

13.4.2015 klo 13–16

Millainen on tulevaisuuden Helsinki nuorille?

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Oman muotoinen koti -työpajassa kehitetään yhdessä nuorten kanssa ideoita ja malleja nuorille sopivasta

asumisesta. Ideoita hyödynnetään vuoden 2015 aikana asumiskokeiluissa, joka etsii uusia ratkaisuja alle 25-vuotiaiden asunnottomuuden helppottamiseksi.

• laituri.hel.fi

NÄYTTELYT

MAALISKUU

–31.3.2015

Unelmat paremmasta maailmasta

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Näyttely tutkii rakennetun ympäristön ja luonnon välisiä vuorovaikutussuhteita ja esittelee valonpilkkuina kestävän rakentamisen kohteita yhdyskuntasuunnittelusta pientaloihin ja viherkatoista korjausrakentamiseen – sekä taidetta.

• laituri.hel.fi

–1.4.2015

Helsinki-kerrostalot ja puu-rakentaminen

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Aalto-yliopiston arkkitehtuurin ja muotoilun opiskelijat ovat suunnitelleet neljä uutta täydennysrakentamisen konseptia sekä kerrostalon puurakentamista. Kohteet ja ideat on suunniteltu todelliseen ympäristöön, mm. Vuosaareen ja Pohjois-Haagaan.

• laituri.hel.fi

HUHTIKUU

22.4.–30.5.2015

100 askelta – Viron arkkitehtuuri 1900-luvulla

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Viron arkkitehtuurimuseon kiertonäyttely esittelee sata teemaa, joista Helsingin esillepanoon on valittu lähempään tarkasteluun kaksikymmentä kohdetta. Kohteiden joukossa on esimerkiksi tyylejä, rakennustyypejä, rakennusmateriaaleja, konkreettisia rakennuksia ja taajamatyypejä. Näyttely esittelee myös Tallinnan ikonisia rakennuksia.

• laituri.hel.fi

25.4.–16.5.2015

Guggenheim Helsinki Now

Taidehalli, Nervanderinkatu 3, Helsinki.
Näyttelyssä esitellään Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailun kauden finalistin lopulliset kilpailutyöt.

Näyttelyvieraat pääsevät tutustumaan kaikista kilpailutöistä kootuun dataan, tuomaristoilta kunniamaininnan saaneisiin kilpailutöihin sekä ehdotetun museon vaikutuksiin ja mahdolliseen ohjelmistoon. Näyttelyn oheistapahtumina järjestetään eri ikäryhmille suunnattuja luentoja, tapahtumia ja työpajoja. Näyttelyyn on vapaa pääsy.

• www.taidehalli.fi

–17.5.2015

Postmodernismi 1980–1995

Designmuseo, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki.
Näyttely esittelee laajasti postmodernismia suomalaisesta näkökulmasta arkkitehtuurissa, muotoilussa, populaarikulttuurissa ja taiteessa. Esillä on myös kansainvälisiä vaikutteita ja toimijoita.

• www.designmuseum.fi

–elokuu 2015

Pauno Pohjolainen

Didrichsenin taidemuseo, Kuusilahdenkuja 1, Helsinki.
Näyttelyssä esitellään Pauno Pohjolaisten elämäntyötä 1980-luvulta tähän päivään. Pohjolainen on saanut mm. Pohjoismaiden suurimman taidepalkinnon Ars Fennican vuonna 1997. Kuvamateriaalia ja lisätietoja taiteilijasta löytyy osoitteesta:

• www.paunopohjolainen.net

–31.12.2015

Kaupungin sielua etsimässä

Verkkonäyttelyssä kerrotaan Helsingin kaupunkisuunnittelun vaiheista kaupungin perustamisesta alkaen. Torstaisin julkaistaan uusi teemakokonaisuus. Erillisinä teemoina ovat joukkoliikenteen kehitys, yleiskaavoitus, Kamppi-Töölönlahti ja keskuspuisto.

• laituri.hel.fi

ULKOMAAT

–17.5.2015

Constructing worlds

Arkitektur- och designcentrum, Tukholma, Ruotsi.
Näyttely esittelee arkkitehtuurin ja valokuvauksen yhteisvaikutusta 1930-luvulta nykyaikaan. Mukana on 18 valokuvaajaa, joiden työt ovat muuttaneet ihmisten tapaa ymmärtää arkkitehtuuria.

• www.arkdes.se

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti–su 11–18 ke 11–20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

sisäänpääsy 8/4/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €

mfa.fi
Facebook
Twitter

NÄYTTELYT MUSEOSSA

SUOMI SEVEN

NOUSEVAN POLVEN SUOMALAISET ARKKITEHDIT ISO NÄYTTELYSALI 24.3.–17.5.2015

Frankfurtin kirjamessuilla ensiesityksensä saanut näyttely nähdään nyt Suomessa. Arkkitehtuurimuseon ja Deutsches Architekturmuseumin (DAM) yhteistyössä Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa tuottama näyttely esittelee suomalaista nykyarkkitehtuuria seitsemän nuoren arkkitehtitoimiston töiden kautta. Näyttely luo katsauksen myös toimistojen valmisteilla oleviin hankkeisiin.

ARKKITEHTITOIMISTO LAHDELMA & MAHLAMÄKI PIENI NÄYTTELYSALI 6.3.–5.4.2015

Ilmari Lahdelman ja Rainer Mahlamäen toteuttama näyttely avaa toimiston historiaa kilpailuvoittojen kautta. Olemassa olevien rakennusten lisäksi näyttely esittelee toteutumatta jääneitä kilpailuvoittoja.

SUOMALAINEN RIVITALO

TYÖVÄENASUNNOSTA KESKILUOKAN UNELMAKSI PIENI NÄYTTELYSALI 15.4.–17.5.2015

Tervetuloa avajaisiin tiistaina 14.4. kello 18
Professori Riitta Nikulan kuratoima näyttely kertoo kauniin ja käytännöllisen asumismuodon historian. Näyttely piirtää kuvan suomalaisesta asuntopolitiikasta, kaupunkisuunnittelusta ja arkkitehtuurista 1900–1960 rivitaloasumisen kautta. Mukana on tähtiarkkitehtien suunnitteleimia asuntoja, mutta myös huomiotta jääneitä mestareita ja idyllejä.

KAISA-KIRJASTO KÄYTÖSSÄ

AALTO-YLIOPISTON OPISKELIJOIDEN NÄYTTELY MUSEON PORTAIKKO 16.4.–17.5.2015

Käyttäjän näkökulma Kaisa-kirjastoon. Osa museon yhteistyötä arkkitehtiopiskelijoiden kanssa.

MUSEO MESSUILLA

Torstai 16.4. kello 14–16, Laituri, Narinkka 2 Kamppi Kaupunkisuunnittelumessut Laiturilla

Arkkitehtuurimuseo esittäytyy kaupunkisuunnittelumessuilla. Museon tapahtumassa tutustutaan ajankohtaisiin kirjastoihin Helsingissä. Kirjastoja tutkitaan sekä suunnittelun että käyttäjän näkökulmasta.

YLEISÖLUENNOT

Osana Suomi Seven -näyttelyn ohjelmistoa arkkitehdit esittelevät toimistonsa ajankohtaisia hankkeita.

Keskiviikko 25.3. kello 18, Arkkitehtuurimuseo

/ Arkkitehtitoimisto Esa Ruskeepää

/ Verstas Arkkitehdit

Tiistai 28.4. kello 18, Arkkitehtuurimuseo

/ Avanto Arkkitehdit

/ OPEAA Office for Peripheral Architecture

/ Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen

Sisäänpääsy museon pääsymaksulla 8/4/0€

Keskiviikko 8.4. kello 18, Arkkitehtuurimuseo

Amanuenssi Antti Aaltonen:

Helsingin Eteläsataman alueen historia

Eteläsataman alue kuuluu Helsingin ydinkeskustan arvoalueisiin. Sinne on vuosikymmenten aikana ehditty kaavoilla useita vaihtoehtoisia suunnitelmia. Sisäänpääsy museon pääsymaksulla 8/4/0€

Keskiviikko 15.4. kello 18, Arkkitehtuurimuseo

Suomalainen rivitalo –näyttelyn luento.

Puhujat vahvistetaan myöhemmin.

Sisäänpääsy museon pääsymaksulla 8/4/0€

Keskiviikko 22.4. kello 18, Arkkitehtuurimuseo

Professori Riitta Nikula: Suomalainen rivitalo –

työväen asunnosta keskiluokan unelmaksi

Sisäänpääsy museon pääsymaksulla 8/4/0€

VAUVOILLE JA TAAPEROILLE

7.–11.4.2015, Arkkitehtuurimuseo

ti-pe kello 10–11, la kello 12–13

Arkkitehtuuria vauvoille ja taaperoille

Valoa, varjoa, väriä, muotoa, tilaa ja ääntä: Mielenkiintoista puuhaa arkkitehtuurin peruselementtien parissa perheen pikkuväelle ja vanhemmille. Lisätiedot ja ohjeet ilmoittautumiseen: www.mfa.fi

OPASTETTU KÄVELY

Sunnuntai 26.4. kello 13, Susikallio, Herttoniemi

Kierros Herttoniemen pihalla. Professori Riitta Nikula ja museon tutkimuspäällikkö Juhana Lahti opastavat. Osallistuminen museon pääsymaksulla 8/4/0€

Arkkitehdit asuntomessuille

Ovatko asuntomessut vain kaupallista viihdettä, vai ovatko ne arkkitehdille tilaisuus vaikuttaa asunto-arkkitehtuuriin?

”

EI ARKKITEHTI, INSINÖÖRI, KAUPPIAS TAI URAKOITSIJA KIINNOSTUKSESTAAN PÄÄSE KESÄLOMALLAKAAN.

Vuonna 1985 lähdin 14-vuotiaana sukulaisperheen kyydillä Jyväskylän asuntomessuille. Kiersin messuilla koko päivän, ja mieleen jäi kohde nimeltä Aurinkokello. Talalla olevasta messuluettelosta näen nyt, että Aurinkokello oli Arkkitehtiryhmä ARRAKin suunnittelema.

Viime kesän messuille Jyväskylässä osallistuin näkyvämmiin. Rakensimme mieheni **Markku Sonnisen** (arkkinikkari hankin) kanssa messutalon Äijälänrantaan, ja esittelimme sitä siellä neljä kuukautta. Ruohonjuuritason vuorovaikutus tuotti monenlaisia kohtaamisia. Yhden kanssa kontattiin terasseilla lehtikuusilankun vuosikasvuja tarkastaen, toisen pyynnöstä istuttiin ihmisvirran keskellä kommentoimassa hänen mökkisuunnitelmiaan, ja kolmannen kanssa ihmeteltiin rakentamisen kustannuksia.

Sisustuslehden päätoimittaja sanoi, että arkkitehdit aina haukkuvat asuntomessutaloja, tapahtuman kaupallisuutta ja taloteollisuuden ylivaltaa. Rakennuslehden artikkelissa tuskailtiin puolestaan sitä, että ammattilainen ei saa messuilla kyselemälläkään kunnollista tietoa, koska esittelijöistä niin moni on pelkkiä kesätyöntekijöitä. Monet alan toimijat vähättelevät asuntomessujen ammattilaisyleisöä. Olen eri mieltä. Ei arkkitehti, insinööri, kauppias tai urakoitsija kiinnostuksesta pääse kesälomallakaan.

Rakentajana ja päänäytteilleasettajana huomasin, että sisustuslehdet noteeraavat messut ihan eri intohimolla kuin rakennusalan lehdet. Myös sisustustavaroiden tuottajat ja suunnittelijat kilpailevat paikasta messutalossa aivan eri tavalla kuin rakennusalan toimijat. Kertooko se ainoastaan tapahtuman nykyisestä kohdeyleisöstä, vai onko se merkki myös siitä, että asumisarvoissamme talo on vain neutraali laatikko, jonka vuoraminen ja täyttäminen sisältä on se varsinainen juttu?

Massatapahtumassa oli helppo herättää huomioita erikoisella julkisivuratkaisulla ja poikkeavalla kattomuodolla. Vaikeampi oli nostaa esiin toiminnallisia ideoita, muunneltavuuden, esteettömyyden ja ekologisuuden huomioimista sekä laatuvaioitteita. Mediahuomiota oli tarjolla runsaasti. Työn touhussakin yritimme pitää kirkkaana mielessä sen, mitä halusimme työllämme sanoa.

Kollegoiden mielipide talosta luonnollisesti jännitti. Liikutavaa ja myös yllättävää oli se, että niin moni toivotti onnea. Tuntui, että sanoja arvosti näkemäänsä, unohti kriittiset havaintonsa, peitti ehkä kateutensaikin ja ilmaisi tietävänsä, etteivät hyvät jutut välttämättä synny helposti. Tällaisen vilpittömän tuntuksen onnittelun esitti myös jouluna edesmennyt keskiuomalainen arkkitehti **Eino Vanhatalo**. Hän oli ainut arkkitehti, jonka tunsin henkilökohtaisesti silloin, kun olin 14-vuotias, Jyväskylän asuntomessujen aikaan.

Ensi kesänä asuntomessut pidetään Vantaalla. Kaikki kohteet on (toivottavasti) jo suunniteltu. Arkkitehtikunnalla on silti vielä monia mahdollisuuksia aktivoitua, jos keskusteluun asuntoarkkitehtuurista halutaan osallistua. Arkkitehtitoimisto voi pystyttää kaupallisen esittelypisteen. Jonkinlaiselle yhteiselle neuvontapisteelle tai klinikalle olisi ehkä tilausta. SAFAn Pientalojen suunnittelijoita -opasta on jaettava tehokkaasti vaikka talkoovoimin. Kirjoituksia aiheesta voi ennakoivasti tarjota eri lehtiin, ja omassa blogissaan voi julkaista ammatillista kritiikkiä kohteista.

Ryhtymisen aika on nyt!

Satu Ratinen,
arkkitehti SAFA

Messuvieraiden kommentteja, palautetta ja kuvia kohteesta löytyy osoitteesta skamminmessutalo.blogspot.fi.

Dell suosittelee Windows -käyttöjärjestelmää.

Täydellisyys vie aikaa. Mutta markkinat eivät odota.

Kehitystyö ja yleinen suunnittelu perustuvat yrityksen ja erehdyksen menetelmään. Tavoitteena on ideoida, suunnitella, testata, tehdä muutoksia ja toistaa prosessi nopeasti ja tarkasti. Siksi OXO käyttää Intel® Xeon® -suorittimilla varustettuja Dell Precision -tehotyöasemia ja niiden ammattilaiskäyttöön tarkoitettuja suunnitteluohjelmistoja tuotekehityksen nopeuttamiseen. Vaikka täydellisen vesipullon suunnittelu vaatii siis vieläkin tuhansia iteroituja, OXO pystyy nyt tuomaan kotitalouskäyttöön tarkoitetut innovatiiviset työkalunsa markkinoille nopeammin kuin koskaan aikaisemmin.

*Näytön kuva on simuloitu. Näyttö ei sisälly toimitukseen.

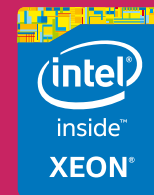
Runsaasti tehoa kompaktissa ja innovatiivisessa muodossa.

Dell Precision T5810:n grafiikan-käsittely, esim. SolidWorksin tapaisiin suunnittelusovelluksiin, on aikaisempiin sukupolviin nähden 5,5-kertainen.*

Ammattilaisille – Intel Inside®.

©2015 Dell Inc. Kaikki oikeudet pidätetään. Oy Dell Ab, Linnoitustie 2 A, 02600 ESPOO, Y-tunnus 0844432-7. Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, Xeon Phi ja Xeon Inside ovat Intel Corporationin tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä Yhdysvalloissa ja/tai muissa maissa. Dell, Dell-logo ja Dell Precision ovat Dell Inc.:n tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä.

*Testauksessa käytetty SPECviewperf 12.0.1 -ohjelmaa käyttäen Windows 7 64-bit Professional SP1 -käyttöjärjestelmää. Testissä on verrattu sw-03 suorituskykyä T5810 (Intel® Xeon® -suoritin E5-1680 v3 CPU, Windows® 7 Professional -käyttöjärjestelmä, Quadro K620, 32Gt (8x4Gt DDR4 2100) muistia) vastaan T3500 (Intel® Xeon® -suoritin CPU, Windows® 7 Professional -käyttöjärjestelmä, Quadro 600, 12Gt muistia).

Kick-off-tilaisuuteen 5.3. Ravintola Pjazzassa osallistui järjestäjätahojen ohella runsas joukko kiinnostuneita. Europanin pääsihteeri Mari Koskinen alusti tilaisuuden.

ANNA HEIKINHEIMO

Europan 13 on käynnistynyt

Europan 13 -arkkitehtuurikilpailu käynnistyi maaliskuun alussa ja päättyy 30.6.2015. Kick-off-tilaisuudessa esiteltiin Suomen kolme kohdetta.

EUROPAN 13 -KILPAILUN TEEMANA ON ADAPTABLE CITY, MUKAUTUVA KAUPUNKI, MILLÄ TARKOITETAAN SOPEUTUMISTA SEKÄ KESTÄVÄÄN KEHITYKSEEN ETTÄ TIUKENTUNEeseen TALOUDELLISEEN TILANTEeseen.

Europan 13 -kilpailuun osallistuu kolme suomalaiskohdetta. **Espoon** Otaniemessä sijaitsevan kilpailukohteen esitteli kiinteistökehittäjä **Olli Kantanen** Senaatti-kiinteistöistä. Kilpailussa on tarkoitus suunnitella kampusalueen pohjoisrannalle Aalto-yliopistoon kytkeytyvää monimuotoista asumista ja kampuselämän toimintoja. Muutosta ajaa toisaalta kolmen korkeakoulun yhdistäminen uudeksi yliopistoksi ja toisaalta uuden läntisen metrolinjan valmistuminen ja aseman ympäristön täydennysrakentaminen.

Otaniemen kohdealue rajautuu Natura-alueeseen ja on valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Kilpailijoiden erityiseksi haasteeksi nousee se, miten kääntää nämä näkökulmat eduksi ja voimavaraksi alueen kehittämisessä.

Jyväskylän Kortepohjan keskustaan sijoittuvan suunnittelukohteen esitteli kaavoitusarkkitehti **Tapani Tommila**. Kilpailun tarkoituksena on uudistaa alueen keskusta vetovoimaiseksi paikalliskeskukseksi. Alueelle rakennetaan pääasiassa asuntoja, joista valtaosa on opiskelija-asuntoja. Lisäksi uudistetaan liikekeskus palveluineen ja kohennetaan ympäristöä ja viheralueita. Osa Kortepohjasta kuuluu Docomomon modernin arkkitehtuurin merkkiteosten valikoimaan.

Seinäjoen kohteen puolestaan esitteli asemakaava-arkki-

tehti **Martti Norja**. Kilpailualue sijoittuu kaupungin keskustaan rautatieaseman ympäristöön. Tavoitteena on kytkeä aseman seutu saumattomaksi osaksi muuta kaupunkikeskustaa ja samalla vahvistaa kaupunkikeskustan vetovoimaa ja urbaania luonnetta. Lisäksi pyritään parantamaan radan molemmin puolin sijaitsevien kaupunginosien välisiä yhteyksiä.

Seinäjoen kilpailualue jakautuu kolmeen osa-alueeseen. Aseman alueelle tulee ideoita uudistettavien asematoimintojen ohella muun muassa asumista sekä toimisto- ja liiketiloja. Veturitallien alueella painotetaan kulttuuritoimintoja, ja junaradan itäpuolelle suunnitellaan asuntoja.

Ehdotukset jätetään kesäkuun loppuun mennessä. Suomen kohteisiin on mahdollista tutustua 26.–27.3. järjestettävillä tutustumiskäynneillä. Kilpailuun rekisteröidytään Europanin kansainvälisillä verkkosivuilla, joilla voi myös seurata kunkin kohteen rekisteröitymistilannetta. Sivuilta löytyy tietoja kaikista tämän vuoden kohteista.

Kristiina Karlsson

Lisätietoa: www.europan-europe.eu
www.europan.fi
www.facebook.com/EuropanFinland

Jo kymmenes Europan Suomessa

Tämän vuoden Europan-kilpailu on järjestyksessään kymmenes Suomessa. Kilpailu on suosittu – siitä kertovat suuret osallistujaluvut.

Kansainvälinen kilpailu järjestetään joka toinen vuosi. Kilpailu on suunnattu nuorille, alle 40-vuotiaille suunnittelijoille. Kilpailijoiden toivotaan muodostavan monialaisia ryhmiä, mutta jokaisessa ryhmässä tulee olla vähintään yksi arkkitehti. Ehdotuksia voi tehdä useita mutta ainoastaan yhden kuhunkin maahan.

Europanin tavoitteena on löytää raikaita ideoita erilaisten kaupunkisuunnittelun painottuvien kohteiden toteuttamiseksi. Tärkeää on myös saada voittajaryhmät kytettyä mukaan kohteiden jatko-suunnitteluun ja toteutukseen. Lisäksi kilpailuun liittyvissä tapahtumissa ja seminaareissa on tarkoitus synnyttää kansainvälistä keskustelua.

Europan 13 -kilpailun teemana on *Adaptable City*, mukautuva kaupunki, millä tarkoitetaan sopeutumista sekä kestävään kehitykseen että tiukentuneeseen taloudelliseen tilanteeseen. Näiden haasteiden parissa kamppailevat useimmat Euroopan kaupungeista tällä hetkellä. Kilpailussa on kaikkiaan mukana lähes 50 suunnittelukohdetta eri puolilta Eurooppaa. Suomesta on tänä vuonna mukana kolme kohdetta. Ne sijaitsevat Espoossa, Jyväskylässä ja Seinäjoella.

Espoon kilpailualue sijaitsee Otaniemen kampusalueen pohjoisrannalla.

Jyväskylän kilpailualueena on Kortepohjan keskusta.

Seinäjoen kilpailualueena on rautatieaseman ympäristö.

Lounatuulenpuisto Vuoden Ympäristörakenne

Lounatuulenpuisto Hyvinkäällä on palkittu Vuoden 2014 Ympäristörakenteena. Ison puistoalueen erilaiset teemat ja toiminnot muodostavat moni-ilmeisen, viihtyisän kokonaisuuden – keitaan keskelle Metsäkaltevan uutta asuin- aluetta.

Puisto valmistui vuonna 2013 asuntomessuja varten. Pitkänomainen puisto ei avaudu kerralla, vaan se tarjoaa kävijälle yllätyksiä ja uusia näkymiä. Puiston ilme vaihtelee vuoden- aikojen mukaan. Puistossa on sekä kävelyreittejä että liikunta- mahdollisuuksia kaikenikäisille ympäri vuoden. Toiminnalliset elementit on yhdistetty kokonaisuuteen hienovaraisesti.

Taitavasti toteutettu hulevesijärjestelmä

Lounatuulenpuiston kasvivalikoima on erittäin monipuoli- nen: se hyödyntää kauniisti esimerkiksi ruskan värit. Puisto- kalusteiden tehostevärit, viininpunainen ja oranssi, löytyvät

PUUTARHALIITTO

myös istutuksista. Kasviteemoja ovat Hyvinkäälle ominaiset vanhat koristekasvit ja japanilainen puutarha. Teemat istu- vat kokonaisuuteen hillitysti ja tasapainoisesti. Puistossa voi myös oppia, sillä hyvin sijoitetut kyltit kertovat kävijälle kun- kin kasvin nimen.

Puistoa reunustavien talojen tontit on erotettu luonte- vasti puistosta pengerryksillä, luonnonkivillä ja kasveilla.

Taitavasti toteutettu hulevesijärjestelmä kerää sadevedet kahteen kauniiseen koristelumpeen. Reilun kokoiset, kirkas- vetisenä pysyneet lammet ovat ilahduttava lisä alueella, jos- sa on hyvin vähän luonnonvesiä.

Tunnustus tasokkaalle ympäristölle

Kunniakirjat saivat rakennuttamisesta Hyvinkään kaupungin tekniikka- ja ympäristötoimi, suunnittelusta Hyvinkään kau- pungin Terhi Parkkali-Reskola, Elina Ekroos ja Asako Hashi- moto sekä toteutuksesta Hyvinkään kaupungin alueiden ja viheralueiden kunnossapito ja Kiviasennus- ja saneeraus Ko- ponen. Lisäksi kunniakirjat luovutettiin erikoiskasveja toimit- taneille Huhdan Taimitarhalle ja Arboretum Mustilalle.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on teh- dä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinto jaettiin nyt 24. kerran.

Kilpailun tuomaristossa olivat edustettuina Rakennus- tuoteteollisuus RTT:n, Puutarhaliiton, Kiviteollisuusliiton, Vi- herympäristöliiton, Suomen Maisema-arkkitehtiliiton, Suo- men Arkkitehtiliiton, Suomen Kuntaliiton, ympäristöministe- riön ja lehdistön edustajat.

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola, 1. vaihe
Kuopion Mölymäen alue
Pietarsaaren Siikaluodon alue
EUROPAN 13

ALOITUS

18.2.2015
16.1.2015
2.3.2015
2.3.2015

SISÄÄNJÄTTÖ

21.4.2015
8.5.2015
29.5.2015
30.6.2015

SISÄÄN JÄTETTY YLEISET KILPAILUT

Guggenheim Helsinki, 1. vaihe
Lapin keskussairaalan laajennus
Kouvolan keskustakorttelit

4.6.2014
4.11.2014
3.3.2014

10.9.2014
5.2.2015
9.6.2014

KUTSUKILPAILUT

Pukimäen Isopellontien SUTA -kilpailu
HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus
Nokian keskusta

1.12.2014
3/2015
3/2015

10.2.2015
6/2015
6/2015

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

RT®
www.rakennustieto.fi

RT-KORTISTON SAUNAOHJEITA UUSITAAN

Ohjeiden laatimista varten tarvitsemme uutta kuvamateriaalia. Uudet RT-saunaohjeet on tarkoitus julkaista vuosien 2016 ja 2017 aikana.

Työtä ohjaa Rakennustietosäätiö RTS:n toimikunta TK 347 Sauna, jonka jäseniä ovat:

Risto Elomaa, Kansainvälisen Saunaliiton presidentti

Arkkitehdit:

Laura Mattila, Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula

Kirsti Pesola, Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE

Anu Puustinen, Avanto Arkkitehdit Oy

Gina Sundgrén, puheenjohtaja, Ympäristösuunnittelu OK

Viljo Lukkarinen, sihteeri, Rakennustieto Oy.

Toivomme suunnittelijoilta valokuvia toimivista, kauniista ja esteettömistä yksityis- ja yhteisösaunoista sekä pohjapiirustuksia esimerkeiksi. Ohjeen lopussa mainitaan kohteiden suunnittelijat ja valokuvien ottajat. Kuvia voi lähettää 15.6.2015 mennessä toimikunnan sihteerille osoitteella:

viljo.lukkarinen@rakennustieto.fi.

Postiosoite: Rakennustieto Oy, PL 1004, 00101 Helsinki.

RAKENNUSTIETO
Tieto rakentaa laatua

Budjettihinnat ja kustannusarviot

www.fmclaskentapalvelut.fi

**KUSTANNUSHALLINNAN
ASiantuntijapalvelut**

- Rakennushankkeiden budjettiarviot
- Vertailulaskelmat
- Tarkat kustannusarviot
- Laserkeilaus ja inventointimallinnus
- Rakennusriitojen selvitykset
- Elinkaarikustannukset

FMC Laskentapalvelut
KUIN OSA OMAA TIIMIÄSI

Rakennusten suojaus

 HANSAMEX OY

-törmäyssuojat, käsijohteet
-biostaattiset kestopinnoitteet
-räjähdys- ja savunpoistoluukut

Kuormatie 14 • 03100 Nummela
p. 09-5655 010 • f. 09-5607 0800
e-mail. info@hansamex.fi

Opastekilpiä

NURMILINTU

JULKISIVUTEKSTIT

Opasteita jo vuodesta 1951

VERSAALI OY

Teollisuustie 10-14
01800 Klaukkala
puh. 09-2766 010
myynti@versaali.fi
www.versaali.fi

Pyörille oma säilytysteline

Helppokäyttöinen **ovella**® PyöräNoja PN-10

**Viimeisintä uutta
PyöräNojan kehityksessä:**

**KUMPARÉ ja
JATKO-ELEMENTTI**

Kumpare auttaa pyöräilijää laittamaan pyöränsä oikein telineeseen. Pyörä tulee aina silloin keskelle telineä ja Jatko-Elementillä saadaan teline jatkettua kuinka pitkäksi halutaan.

www.ovella.fi
09-3877197
0400 421 677

Koukku pitää pyörän pystyssä jo lukitusvaiheen aikana. Joustava toimintatila jaa riittävästi kun pyörät eivät ole kallellaan telineessä.

Harkkotuotteet

HB-PRIIMA

ORIGINAL

HB-PRIIMA 130 Silence: Ilmaääneneristyskyky **48 dB!**

HB-Priima 150 HB-Priima 100 HB-Priima 88 HB-Priima 68 HB-Priima 130 Silence

FB

www.hb-betoni.fi

ark

näköislehtiarkisto
www.ark.fi

Mikä on menestyneen arkkitehtitoimiston salaisuus?

Matti Pirttimäki on diplomityössään Arkkitehtitoimiston menestystekijät pyrkinyt selvittämään, mitä on arkkitehtitoimiston menestys ja mitkä nähdään tärkeimmiksi siihen vaikuttaviksi tekijöiksi. Työstä tekevät kiinnostavan arkkitehdin opinnäytteeksi poikkeuksellinen aihevalinta ja sen johdonmukainen käsittely.

Arkkitehti Matti Pirttimäen diplomityö koostuu kirjallisuuskatsauksesta ja haastattelututkimuksesta sekä näiden pohjalta tehdyistä johtopäätöksistä. Työssä pyritään erityisesti avaamaan arkkitehtisuunnittelupalvelujen tuottajien arvomaailmaa ja toiminnan tavoitteita. Haastatteluaaineistosta on pyritty nostamaan esille tutkimuskysymysten kannalta kiinnostavia näkökohtia ja mielipiteitä.

Pirttimäki on määritellyt työnsä tavoitteeksi tarjota sekä olemassa oleville että uusille arkkitehtitoimistoille ideoita näiden oman kilpailustrategian kannalta olennaisten menestystekijöiden määrittämiseen ja seuraamiseen. Näin ollen on varsin sopivaa, että ATL on rahoittanut tutkimusta.

Taiteellisesti ansioituneet haastateltavat

Tutkimuksessa on haastateltu 15 ennalta valittua arkkitehtitoimistojen avainhenkilöä, jotka on nimetty työn lähdeluette-

lossa. Haastattelukysymykset ovat avoimia kysymyksiä, joihin saaduista vastauksista on poimittu tekstiin suoria lainauksia. Nämä on myös viittauksissa yhdistetty niiden lausuihin.

Valittu käsittelytapa tuo haastattelututkimukseen mielenkiintoisen ulottuvuuden: se sisältää vaaran siitä, että tulokset ja johtopäätökset ovat jollain tavalla kaunisteltuja. Mukana on kuitenkin myös anonyymejä mielipiteitä, joissa nousee esille alan epämiellyttäviä tosiasioita, kuten hintakilpailu.

Haastateltavien joukossa on niin alalla jo vakiintuneita toimijoita kuin ammatillisen toimintansa alkuvaiheessa olevia arkkitehteja. Joukko on hyvin selkeästi painottunut taiteellisesti varsin ansioituneisiin kollegoihin. Tätä ei voi pitää virheenä, sillä tutkimuskysymysten suhteen on luonnollisesti tärkeää pyrkiä selvittämään asiaa niiltä, jotka siitä omakohtaisesti jotain tietävät. Tutkimuksellisessa mielessä tuloksia voi kuitenkin tämän takia pitää hieman valikoituneina.

Tutkimus sisältää mielenkiintoisia havaintoja ja arvostettujen kollegoiden esiin nostamia näkemyksiä. Yksi kiinnostava piirre on esimerkiksi se, että taloudellisen menestyksen koetaan mahdollistavan myös parempaa arkkitehtuuria ja suotuisampia työskentelyolosuhteita.

Haastatteluosion mielenkiintoista antia olisi mahdollista jatkossa syventää. On oletettavaa, että esimerkiksi tilaajat tai toimistojen työntekijät voivat nähdä arkkitehtitoimiston menestyksen ja siihen vaikuttavat tekijät haastateltuihin verrattuna poikkeavalla tavalla. Pirttimäki nostaakin nämä aiheellisesti mahdollisiksi jatkotutkimuskohteiksi. Edelleen voisi olla mielenkiintoista selvittää tarkemmin esimerkiksi arkkitehtitoimistojen taloudellisen ja taiteellisen menestyksen yhteyttä, joka nousee esille useissa lainauksissa. Tähän löytyisi myös sopivia tilastomatemaattisia menetelmiä.

Pirttimäen diplomityöhön on hyödyllistä tutustua erityisesti nousevien arkkitehtitoimistojen laatuajattelun ja toimintaa kehitettäessä. Myös alalle jo vakiintuneiden toimijoiden näkökulma voi työhön tutustumalla avartua.

Janne Pihlajaniemi
TkT, arkkitehti SAFA

Diplomityö löytyy sähköisesti osoitteesta issuu.com/mattipirttimaki/docs/diplomityo_pirttimaki_2014_issuu.

Kevättalkoot Oivalassa

PAULA HUOTELIN

Oivalan kevättalkoot järjestetään **lauantaina 25.4. klo 12–19**. Villingin saareen matkataan avoveneellä Jollaksen Puuskarinteen venesatamasta, jossa kokoonnutaan kello 12. Mukaan tarvitaan sään mukainen vaatetus ja pyyhe-liina saunaa varten. Sateen tai kovan tuulen sattuessa talkoita ei pidetä.

Tervetuloa mukaan kunnostamaan paikkoja ja nauttimaan Oivalan keväisestä tunnelmasta! Talkoolaisille on hyvän mielen lisäksi tarjolla välipalaa, juomaa ja sauna. Ilmoittaudu mukaan **22.4. mennessä** Oivalan isännöitsijä Jyri Haukkavaaralle, puh. 04 321 14211 tai oivala@safa.fi.

Oivalan hoitokunnan jäseneksi?

Oivalan hoitokuntaan tarvitaan uusia jäseniä vuodeksi 2016. Pyydämme kiinnostuneita ilmoittautumaan isännöitsijälle (oivala@safa.fi) ja perustelevaan lyhyesti sopivuutensa hoitokunnan jäseneksi.

SAFAn liittovaltuustovaali 2015

Marraskuussa valitaan jäsenet SAFAn liittovaltuustoon kaudelle 2016–2018. Nyt on aika ryhtyä valmistelevaan ehdokasasetteluun ja vaaliteemoja. Ketkä tahansa kuusi SAFAn jäsentä, joilla on oikeus osallistua vaaliin, voivat perustaa valitsijayhdistyksen ja asettaa ehdokaslistan.

Liiton jäsenellä on vaalissa äänioikeus, mikäli hän on tullut liiton jäseneksi ennen vaalivuoden kesäkuun loppua eikä ole menettänyt jäsenoikeuksiaan sen jälkeen. Edellisen vuoden mahdolliset jäsenmaksurästit tulee olla maksettu **31.5.2015** mennessä.

AIKATAULU

- 12.–19.6.** Vaaliluettelo nähtävillä SAFAn toimistossa ja verkkosivuilla
- 4.9.** Valitsijayhdistysten ehdokaslistoja ja vaaliliittoja koskevat asiakirjat toimitettava SAFAan
- 7.–21.10.** Äänestys (sähköisesti)
- 23.10.** Vaalin tulosten julkistus SAFAn verkkosivuilla

Vaaliopas 2015 lomakkeineen päivitetään SAFAn verkkosivuille huhtikuun aikana. Seuraa vaalitiedotusta **au:ssa** ja verkossa!

Otaniemen ARKKITEHTUURIA

Hesa-SAFA järjestää teemaillan **keskiviikkona 15.4. kello 17** Otaniemen vanhalla arkkitehtuurin osastolla, luentosalissa A1 (Otakaari 1 X).

OHJELMA

Vilhelm Helander: *Alvar Aallon Otaniemi – historiaa, ideoita ja päärakennuksen ympäristön näkymiä*

Jussi Palva, Verstas Arkkitehdit: *Ajankohtaista Campus-projektista*

Tuomo Remes, Arkkitehdit NRT: *TKK:n päärakennuksen ja arkkitehtuurin laitoksen peruskorjaus. Luento ja kierros tiloissa.*

Tilaisuus päättyy viinitarjoilulla noin kello 19.15.

Tervetuloa!

Venny Soldan-Brofeldt arkkitehtina

KIRJA ANTAA KUVAA NIIN TAITEILIJAN EKOLOGISESTA MAAILMANKUVASTA KUIN MERELLISEN LUONNON IHMEISTÄ JA PAIKALLISIIN IHMISIIN KOHDISTUVASTA VIERAANVARAISUUDESTA.

Sain vuonna 2001 puolivahingossa käsiini **Venny Soldan-Brofeldtin** kirjan *Merimajamme ja me* (WSOY 1930). Siinä taiteilija kertoo seikkaperäisesti ensimmäisen kesämökkkinsä pikkumajan rakentamisesta Hankoniemeen, Tvärminnen Väli-Toskaan vuonna 1908. Apulaisina olivat 7-vuotias **Nisse**, **Juhani Ahon** ja Vennyn sisaren **Tilly Soldanin** yhteinen lapsi, sekä Vennyn ja Juhaniin pojat **Antti** ja **Heikki**. Mukana oli myös 16-vuotias **Alfred**, poikien ruotsin kielen opettaja.

Väli-Toskaan nousivat omatoimisesti erakkomaja Juhani Aholle vuonna 1912, Vennyn pieni ateljee vuonna 1914 ja lopuksi suuri tupa vuonna 1918. Sekään ei tosin ollut suuren suuri. Venny oli talojen arkkitehti. Hän tutki lukuisilla ulkomaanmatkoillaan arkkitehtuuria ja jopa osallistui Lallukan taiteilijakodin luonnoskilpailuun pääsemättä kuitenkaan palkintosijoille.

Kirjan antia ovat rakentamiskuvat sekä herkäät piirroksot ja maalaukset alastomista pojista, maisemista ja luonnon yksityiskohdista. Kirja antaa kuvaa niin taiteilijan ekologisesta maailmankuvasta kuin merellisen luonnon ihmeistä ja paikallisiin ihmisiin kohdistuvasta vieraanvaraisuudesta. Taiteilija antaa myös yksityiskohtaisen ohjeen punamultamaalin tekoon. Toskassa olo on sisältyi sisällissota pula-aikoihin.

Merimajamme ja me innosti minua siinä määrin, että vuonna 2003 viimeisillä kajakkimelontareissuillani Tvärminnessä tutustuin kirjassa kuvattuihin paikkoihin, muun muassa Långskärin kallioarkkitehtuuriin. Långskär oli Vennyn ja poikien mielipaikka, Tvärminnestä noin neljä kilometriä kaakkoon.

Väli-Toskassa asui käyntini aikaan 75-vuotias turkulainen mies, entisiä karjalaisia, nimeltään **Veikko Inkeroinen**. Hän oli mainio opas ja esitteli Vennyn kesäistä lähiympäristöä. Hän kertoi myös niemen kärjen matalasta klipasta, joka muotonsa takia oli saanut Vennyiltä nimen *sköldpadda*, kilpikonnan. Sekin kuuluu kirjan kuvitukseen.

Olli Lehtovuori

Långskär.

Kirjan kuvitusta, Vennyn piirroksia: majaa rakennetaan ja majan interiööri.

Kaupunkiluonto kuntoon

RAMBOLL FINLAND

Kaupunkien viheralueet ovat monenlaisten haasteiden edessä. Niiden suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa tulee sovittaa yhteen erilaisia tavoitteita. Viherpäivillä pohdittiin kaupunkiluonnon suunnittelun ja hoidon monipuolisia mahdollisuuksia.

Viherympäristöliiton järjestämiä Viherpäiviä vietettiin helmikuussa Tampereella. Ilmassa oli sekä innostusta että nostalgiaa – ensi vuonna tapahtuma järjestetään uudistuneena Jyväskylän paviljongissa. Samalla päivät ovat Vihervuoden 2016 avajaistapahtuma.

Tapahtuman aluksi julistettiin Vuoden 2014 Ympäristörakenne -kilpailun voittaja, Hyvinkään Metsäkaltevan alueella sijaitseva Lounatuulenpuisto hulevesialtaineen.

Huolta puista ja hyönteisistä

Päivillä tarkasteltiin kaupunkiluonnon monimuotoisuutta eri näkökulmista. Helsingin kaupungin Rakennusviraston suunnitteluasiantuntija **Satu Tegelin** mukaan kaupunkipuut ovat paitsi kaupunkikuvallisesti ja biologisesti tärkeä osa kaupunkia myös taloudellisesti merkittävä omaisuusmassa. Puuomaisuuden hallinta edellyttää kaupungeilta pitkäjänteistä ja suunnitelmallista toimintaa. Toimintatapojen selkiyttämiseksi ja tavoitteiden kirkastamiseksi Rakennusvirastossa on laadittu kaupunkipuulinjaus. Sen tavoitteena on turvata kaupunkipuiden hyvinvointi ja niiden tuottamat ekosysteemipalvelut sekä edistää kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Helsingin yliopiston eläintieteen dosentti **Ilkka Teräs** kertoi pölyttäjähöynteisten olevan Suomessa uhanalaisia. Syynä tähän on esimerkiksi lahopuiden määrän väheneminen ja hirsirakenteiden tuhoutuminen. Puistojen ja puutarhojen hallittu hoitamattomuus eli jättäminen osittain luonnontilaan tarjoaisi pölyttäjille hyvät elinolosuhteet.

Vieraslajit ovat kansainvälisesti merkittävä uhka luonnon monimuotoisuudelle ja monien maiden kansantaloudelle. Suomen ympäristökeskus SYKE:n vanhemman tutkijan **Terhi Ryttyrin** mukaan tietoisuus vieraslajien haitoista ja torjuntatavoista on kasvanut. Onnistunut torjuntatyö on huolellisen

Biotooppipohjaisesta suunnittelusta kertoi lehtori Allan Gunnarsson Ruotsin maatalousyliopistosta.

AINO ARJAS

suunnittelun ja usein vuosien pitkäjänteisyyden tulos. Torjunta-aineiden käyttö saattaa kuitenkin aiheuttaa luonnonpölyttäjien joukkokuolemia, joten ainemääriin ja torjuntatyön ajoitukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Betonia ja biotooppeja

Biotooppipohjaisesta suunnittelusta kertoi lehtori **Allan Gunnarsson** Ruotsin maatalousyliopistosta (Sveriges lantbruksuniversitet). Yliopiston maisemalaboratorioissa on kehitetty biotooppilähtöistä suunnittelua jo vuosikymmenten ajan. Ajatuksena on luoda biotooppeja eli kuhunkin kasvupaikkaan sopivia kasvivyhdyskuntia ottamalla mallia luonnon ja kulttuuri-maisemien lajistosta.

Biotooppipohjainen suunnittelu ei ole ristiriidassa arkkitehtisuunnittelun kanssa, vaan pikemminkin se tukee tilan arkkitehtonista hahmottamista. Puistojen ja virkistysalueiden lisäksi biotooppipohjainen ajattelu sopii erityisen hyvin hulevesirakenteisiin, suojaviheralueille ja liikenneympäristöihin.

Biotoopeista siirryttiin betoniin. Vuoden 2014 lopussa päättyi läpäisevien päällysteiden CLASS-hanke (*climate adaptive surfaces*). VTT:n vetämään hankkeeseen osallistui 15 yhteistyökumppania – kaupunkia, suunnittelukonsultteja ja tuotevalmistajia – sekä Tekes. Kolmivuotisen hankkeen tuloksena syntyi *Vettä läpäisevät päällysteet* -käsikirja suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon. Pilottihankkeita on käynnissä Espoossa, Helsingissä, Vantaalla ja Oulussa.

Tuoteryhmäjohtaja **Mika Tulimaa** Ruduksesta esitteli suomalaisia valmistebetonituotteisiin perustuvia ratkaisumahdollisuuksia hulevesien hallintaan. Betoni materiaalina soveltuu ominaisuuksiltaan hyvin sekä maanalaisiin että maanpäällisiin, avoimiin hulevesirakenteisiin. Myös maisema-arkkitehti **Ulla Loukkaanhuhta** Ramboll Finlandista korosti betonin ominaispiirteiden hyödyntämistä ympäristörakentamisessa. Betonimateriaalin hiilijalanjälkeä voi pienentää pidentämällä rakenteiden elinkaarta ja tehostamalla uusiokäyttöä.

Viherpäivien rinnakkaistapahtumana järjestettiin viheralan tutkimusta ja kehitystä pohtinut työpaja. Työpajassa esiteltiin aiheeseen liittyvän haastattelututkimuksen tulokset ja jatkettiin tutkimus- ja kehitysaiheiden työstämisellä. Tapahtumaa pidettiin innostavana. Toimintamalli saa toivottavasti jatkoa ensi vuonna Jyväskylässä.

Kati Kuosmanen
suunnitteluhortonomi AMK
Liina-Maija Raittila
maisema-arkkitehti MARK
Ulla Loukkaanhuhta
maisema-arkkitehti MARK

Lukijatutkimus tulossa huhtikuussa

SAFA toteuttaa *Arkkitehti*-lehtien ja *Arkkitehti*-lehden lukijatutkimuksen huhtikuussa. Vastaajat tullaan valitsemaan otannalla lehtien lukijoiden joukosta. Seuraa sähköpostiasi!

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI

puh. (09) 6801 368

tilitoimisto@apalvelu.fi

START EDITION
2015

© Sebastian Sandelin, www.sisatila.fi

Täysiveristä tietomallinnusta omassa hintaluokassaan!
www.mad.fi/acse2015

Bikini-ostoskeskuksen apinaikkuna.

TARJA NURMI

Oikaisuja

Ostoskeskukset palaavat kaupunkiin Saksassa (au 2/2015)

Toisin kuin tekstissä kerrotaan, Marimekolla ei ole Bikini-ostoskeskuksessa omaa myymälää, vaan sen tuotteita on hienosti ja näyttävästi esillä Gestaltenin kirjakaupassa.

Artekin kalusteilla sisustettu kahvila ei myöskään ole Artek-Vitran myymälän vieressä vaan Bikinin keskiaulan suositumman paikan, niin sanotun apinaikkunan, vieressä. Myymälä on toisessa kerroksessa, ja sieltäkin saa kahvia.

Schelling Architectural Theory Award -palkinto Juhani Pallasmaalle (au 2/2015)

Textissä todetaan, että vuoden 2014 palkinnon teemana oli kotoperäinen nerous (*direct von ort*). Teema koski kuitenkin säätiön myöntämää pääpalkintoa, ei Pallasmaan saamaa Architectural Theory -palkintoa. Pääpalkinto myönnettiin Diébédo Francis Kérélle, ja ehdolla palkinnon saajiksi olivat myös Anna Heringer ja Carla Jucába. Kolmikko ei siis kuulunut palkinnon tuomaristoon, kuten jutussa todetaan.

A-lomat on akavalaisten lomajärjestö, jonka palvelut edistävät terveyttä, työssä jaksamista ja hyvinvointia. A-lomat tarjoaa rahan-arvoisia jäsenetuja. Tutustu ja hyödynnä mahdollisuudet.

Ensimmäinen askel on tärkein

A-lomat on Palkansaajien hyvinvointi ja terveysjärjestön PHT:n perustajajärjestö. PHT tarjoaa palkansaajille erilaisia terveyttä ja aktiivisuutta edistäviä 1.askel-hyvinvointipalveluita. Lue lisää www.pht.fi.

Mökit akavalaisille

A-lomien vuokraamat mökit ovat laadukkaita ja hyvin varusteltuja. Ne sijaitsevat loman ja rentoutumisen kannalta parhailta paikoilla: Tammisaaren Kopparössä, Vierumäellä, Himoksella, Levillä, Rukalla, Jerisjärvellä, Tahkolla, Punkaharjulla ja Vuokatissa. Katso vapaat viikot A-lomien verkkosivujen varauskalenterista. Muista myös viime hetken peruutuspaikat!

Kansainvälinen kodinvaihto

A-lomat toimii kansainvälisen Intervac-kodinvaihdon asiamiehenä Suomessa. Intervac-lomapalvelussa kodinvaihtajat vaihtavat asuntojaan keskenään lomien ajaksi. Suomalaisten kokemukset kodinvaihtoista ovat hyviä. Intervac on turvallinen ja kätevä tapa lomailla. Tutustu palveluun: www.intervac-homeexchange.com.

A-lomat ry

Toiminnanjohtaja Mervi Luostarinen
p. (09) 4270 1040
Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
info@a-lomat.fi
www.a-lomat.fi

VEHKANIEMEN LOMA- JA JUHLATILA

Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan Pohjaslahdella
Ystävät, kollegat lämpimästi tervetulleita.
www.vehkaniemi.fi / www.ark-awa.com

MYYDÄÄN TAI VUOKRATAAN 96 m²:n TOIMISTOHUONEISTO KALASATAMASSA.

Yhteydenotot:
050 3375 783, vesa.pohjankoski@intermediator.fi
0400 818 366, pirjokantola55@gmail.com

OSAKASSOPIMUKSELLA LUODAAN YHTEISIÄ PELISÄÄNTÖJÄ TULEVAAN TOIMINTAAN.

Osakassopimuksella ennakoitavuutta

Yhä useammin työntekijä on osakkaana yrityksessä.

Työntekijöitä myös rekrytoidaan osakkaiksi sitouttamisen tarkoituksessa. Toisinaan osakstarjouksen syynä on yrityksen vaikea taloudellinen tilanne ja voimien kokoaminen kilpailuilla markkinoilla.

Osakassopimuksella voidaan säännellä osakkaiden keskinäisiä suhteita ja heidän suhdettaan yhtiöön. Osakassopimuksella yhtiön toimintaan liittyvistä asioista on mahdollista määrätä siten, että ne vastaavat kulloistakin osakkaiden ja juuri kyseisen yhtiön tarpeita. Sopimuksella luodaan yhteisiä pelisääntöjä tulevaan toimintaan. Hyvin laadittu osakassopimus ehkäisee jo ennalta osakkaiden keskinäisiä sekä osakkaan ja yhtiön välisiä erimielisyyksiä. Osakassopimuksen ehtojen laatiminen on ensimmäinen testi osakkaiden kyvystä ja valmiudesta toimia yhdessä.

Osakeyhtiölaki luo vain raamit osakeyhtiön toiminnalle. Lain määräyksistä osa on pakottavia. Osasta säännöksistä voidaan pätevästi poiketa osakassopimuksen määräyksiin. Erityisesti jos yhtiössä on lukumääräisesti vähän osakkaita, saattaa olla tarkoituksenmukaista muokata lain tarjoamaa monimutkaista hallintomallia nimenomaan osakassopimuksella.

Mistä osakassopimuksella sovitaan?

Osakassopimukseen sisältyvillä määräyksillä sovitaan tyypillisesti yhtiön hallinnon järjestämisestä. Osakassopimukseen sisältyvillä äänestyssovimuksilla pyritään siihen, että asiat olisi osakassopimusmääräysten vuoksi käytännössä jo ratkaistu silloin, kun ne tuodaan käsiteltäviksi yhtiön elimissä.

Äänestyssovimusten ohella on tavanomaista sopia osakkeiden luovutusrajoituksista etuosto-, lunastus- tai suostumuslausekkein. Osakassopimuksessa sovitaan myös tyypillisesti yhtiöpanoksista, voitonjaosta, kilpailukielloista sekä sopimussakosta.

Mitä osakassopimuksella tavoitellaan?

Osakassopimusten laatiminen on hyvin tavanomaista. Yhtiöjärjestys pyritään pitämään varsin suppeana ja neutraalina, jotta sitä ei jatkuvasti tarvitse muuttaa organisaation ja liiketoiminnan kehittyessä. Siinä missä yhtiöjärjestys on julkinen asiakirja, osakassopimus ei sitä ole, minkä johdosta siinä voidaan sopia myös asioista, joita ei haluta tiedettävän yhtiön ulkopuolella.

Osakassopimuksen määräyksillä voidaan pyrkiä ehkäisemään ennalta erimielisyyksiä, joita osakkeenomistajien välillä mahdollisesti tulevaisuudessa ilmenee. Esimerkiksi osakkeiden luovutusrajoituksia koskevin ehdoin pystytään varmistautumaan siitä, että yhtiön osakkeiden myyminen vihamieliselle taholle voidaan estää. Myös määräykset menettelystä, jonka mukaisesti osakkeita tulee tarjota myytäväksi, sekä säännökset osakkeiden arvon määrittämisestä vähentävät riskiä myöhemmistä riidoista.

Osakassopimukseen voidaan myös ottaa hyvin erilaisia määräyksiä esimerkiksi yhtiön tulevista investoinneista, hallituksen valinnasta tai osakkaiden yhtiöpanoksista, kuten annettavista henkilökohtaisista vakuuksista. Sopimuksen mahdollisimman laajan sitovuuden varmistamiseksi on syytä laatia sopimus, jonka yhtenä osapuolena on osakkaiden ohella yhtiö. Osakassopimuksen osapuoliksi voidaan toisaalta ottaa myös yhtiön ja osakaspiirin ulkopuolisia tahoja. Siltä varalta, että osakas ei noudata sopimuksen ehtoja, on tärkeää, että sopimus sisältää määräyksen sopimussakosta, jonka sopimusta rikkonut osapuoli on velvollinen maksamaan.

Teemu Tomminen

lakimies, LL.M

Asianajotoimisto JB Eversheds

Itsenäiseen työskentelyyn pystyvä **ARKKITEHTI, RAKENNUSARKKITEHTI TAI ARK.YO** monipuolisiin rakennussuunnittelutehtäviin.

Käytössämme on AutoCad ja Revit. Tietomallikokemus ja ArchiCad-osaaminen on eduksi.

Yhteydenotot ja hakemukset kirjallisena: toimisto@latvavaara.fi

**ARKKITEHDIT OY
LATVA JA VAARA**
Mariankatu 14 B, 15110 Lahti
www.latvavaara.fi

ArchiCad 18-FIN 5 000 €, ALV 0 %, puh. 040 5233 996

Haemme joukkoomme itsenäiseen työskentelyyn pystyvää

Arkkitehtia, rakennus- arkkitehtia tai arkkitehti-yo:ta

Työvälineenämme on AutoCad.

Lisätietoja antaa Jarmo Saarinen,
puh. 0400 228 008
Vapaamuotoiset hakemukset postitse
tai sähköpostitse osoitteeseen:

arkkitehtitoimisto jarmo saarinen oy
käsityöläiskatu 5 B, 20100 TURKU
puh. 02-2330 900, telefax 02-2333 551
e-mail: jarmo.saarinen@arkkitehtitoimistosaarinen.fi

Kirkkonummi on elinvoimainen ja vireä n. 38 000 asukkaan kunta alle puolen tunnin matkan päässä Helsingistä. Kirkkonummen kunta on kannustava ja uusia haasteita tarjoava työnantaja.

Yhdyskuntatekniikan toimiala hakee joukkoonsa

KAAVOITUSARKKITEHTIA

Pääasiallisiin tehtäviin kuuluu osayleis- ja asemakaavojen laatiminen sekä muu maankäytön suunnittelu ja sen ohjaaminen. Erityisenä ansiona pidetään kokemusta yleiskaavoituksesta.

Viran pätevyysvaatimuksena on teknillisessä korkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu arkkitehdin tutkinto sekä alalta riittävä työkokemus. Palkka määräytyy teknisen alan sopimuksen palkkaryhmän III mukaan ja on koeajan jälkeen suuruudeltaan 3500–4150 €/kk. Virkaan valitun on ennen viran vastaanottamista esitettävä hyväksyttävä todistus terveydentilastaan. Viran täyttämiseksi noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa. Kirkkonummen kunta kuuluu HSL-alueeseen.

Lisätietoja antavat kunnanarkkitehti
Tero Luomajärvi, puh. 040 8465 657, sekä
toimialajohtaja Jari Tirkkonen, puh. 040 334 9027

Yhdyskuntatekniikan toimialajohtajalle osoitetut hakemukset opinto- ja työtodistuksineen toimitetaan 15.4.2015 klo 12.00 mennessä osoitteella Kirkkonummen kunta, Yhdyskuntatekniikka, PL 20 02401 Kirkkonummi. Kuoreen merkitään "kaavoitusarkkitehti". Hakemukset voi lähettää myös sähköpostitse merkinnällä "kaavoitusarkkitehti" osoitteeseen kirjaamo@kirkkonummi.fi.

www.kirkkonummi.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt

Myydään
Autocad LT 2009 Pro -lisenssi
(ylläpidossa 03/2015 asti) / 1 000 € (ALV 0 %)
puh. 0400 707 522 / Heli

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla
www.safa.fi

PINNOITE KONDENSSINESTOON.

DRYTECH
TEKNOLOGIA

Tikkurilan Drytech on koviin olosuhteisiin kehitetty, mikrohukoinen pinnoitesarja. Se tarjoaa toimivan ratkaisun rakennuksen kondenssi-, kosteus- ja meluongelmiin.

Lue lisää tikkurila.fi/drytech.

Organista ja tyylikästä oma keidas kaupungissa

Arkitehtinä henkilökohtainen intohimoni on luoda kokonaisuus, jossa yhdistyvät kestävyys sekä luonnosta ja valosta kumpuava inspiraatio. Meille keittiö on vihreä keidas. Siinä yhdistyvät tilan luonnollista valoa korostavat valkoiset ovet tummien puuviiluovien kanssa. FSC-sertifioidusta saarnipuusta valmistetut laatikot täydentävät visiotamme "luonnollisesta" keittiöstä, ja lisäksi ne tuovat arkeen ripauksen luksusta ja täyttävät takuumme keittiön hyvästä sisäilmasta. Voin luottaa siihen hyvillä mielin – sekä henkilökohtaisesti että ammatillisesti.

**Ryhdy toteuttamaan keittiöunelmaasi osoitteessa
hth-keittio.fi ja varaa maksuton tapaaminen.**

AJATTELE MITÄ UNELMILLA VOI SAAVUTTA